ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง

SATISFACTION IN TEACHING AND LEARNING AGRICULTURE OF GRADE SIX PUPILS IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATION IN TRANG PROVINCE

ปนัดดา ยอดระบำ

PANADDA YODRABUM

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2544

ISBN 974-648-498-2

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง

SATISFACTION IN TEACHING AND LEARNING AGRICULTURE OF GRADE SIX PUPILS IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATION IN TRANG PROVINCE

T041476

ปนัดดา ยอดระบำ

PANADDA YODRABUM

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 41476
วัน, เดือน, ปี 19 ก.พ. 2545

.b.....
.i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ISBN 974-648-498-2

SATISFACTION IN TEACHING AND LEARNING AGRICULTURE OF GRADE SIX PUPILS IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATION IN TRANG PROVINCE

PANADDA YODRABUM

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE IN AGRICULTRUAL EDUCATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2001

ISBN 974-648-498-2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2001

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประศึกษา จังหวัดตรัง

SATISFACTION IN TEACHING AND LEARNING AGRICULTURE OF GRADE SIX PUPILS IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATION IN TRANG PROVINCE

ชื่อนักศึกษา นางปนัดดา ยอดระบำ

รหัสประจำตัว 42064301

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา ครุศาสตร์เกษตร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ดนัย ดิษยบุตร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม รศ.ดร.นพคุณ ศิริวรรณ

อาจารย์สมจิตต์ กล่ำกลิ่น

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ดร.ดนัย	ดิษยบุตร	
รศ.ดร.นพคุณ	ศิริวรรณ	
อาจารย์สมจิตต์	กล่ำกลิ่น	
อาจารย์ศศิธร	จารุสมบัติ	
อาจารย์วันทนี	โชติสกุล	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 12 ตุลาคม 2544 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัตชู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....**เดือน**.....**พ.ศ.**.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง
นักศึกษา	นางปนัดดา ยอดระบำ
รหัสประจำตัว	42064301
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	ครุศาสตร์เกษตร
พ.ศ.	2544
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ดร.ดนัย ดิษยบุตร
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	รศ.ดร.นพคุณ ศิริวรรณ อาจารย์สมจิตต์ กล่ำกลิ่น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรและความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรกับเพศ ศาสนา และอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า Chi–square

ผลการวิจัย พบว่า สถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง เป็นนักเรียนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุเฉลี่ย 11.9 ปี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพหลักทางด้านเกษตรกรรมมากที่สุด และพบว่า มีความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านหลักสูตร พบว่าระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 รายการ และปานกลาง 5 รายการ ด้านครู พบว่า ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 รายการ และปานกลาง 15 รายการ ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด 16 รายการ ด้านการวัดและการประเมินผล พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด 12 รายการ

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรกับปัจจัยด้านเพศ ศาสนา และอาชีพหลักของครอบครัว พบว่า เกือบทั้งหมดไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น 5 รายการ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรด้านสื่อการเรียนการสอนกับอาชีพหลักของครอบครัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ 1 รายการ คือ มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืชอย่างเพียงพอ ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรด้านหลักสูตรกับศาสนา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 รายการ คือเนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถ และเนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อน ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านการวัดและการประเมินผลกับศาสนา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 รายการ คือ ครูวัดและประเมินผลระหว่างเรียน กับครูมีการประเมินผลหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลาย

จากผลของการวิจัยมีข้อเสนอต่อผู้บริหารของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรังคือการให้ความสำคัญของงานเกษตรโดยการสนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอน ให้ครูทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในกิจกรรมงานเกษตร และมีการวัดและการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ข้อเสนอแนะต่อครูผู้สอนงานเกษตรคือต้องสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าเรียน สรุปเนื้อหาก่อนจบคาบเรียนทุกครั้ง ตำหนิบ้างเมื่อนักเรียนไม่สนใจเรียน และครูควรนำสื่อของจริงมาใช้ประกอบการเรียนการสอนด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Satisfaction in teaching and learning agriculture of grade six pupils in primary schools under the Office of Primary Education in Trang Province.
Student	Miss. Panadda Yodrabum
Student ID	42064301
Degree	Master of Science
Programme	Agricultural Education
Year	2001
Thesis Advisor	Dr.Danai Disyabutra
Thesis Co-Advisor	Assoc.Dr.Noppakoon Siriwan Mr. Somjit Glumglin

ABSTRACT

This research aimed at studying satisfaction in teaching and learning agriculture of pupils in primary schools under the Office of Primary Education in Trang Province and finding out relationship of satisfaction in teaching and learning agriculture of grade six pupils in primary schools under the Office of Primary Education in Trang Province with their sex , religion and family occupation. Samples of the study composed of 420 pupils in primary schools under the Office of Primary Education in Trang Province. Questionnairs constructed by the researcher were used for gathering data. All data were analysed by frequency counts , percentage, arithmetic mean and Chi- square test.

Results of the research showed that more than one half of the respondents were female with average age at 11.9 years old. Most of them were Buddhists and came from agricultural families. Their satisfaction in teaching and learning agriculture were as follows :

On curriculum aspect, they rated much satisfaction on 2 items and 5 items at moderate level. On teacher aspect, they rated much satisfaction on 3 items and 15 items at moderate level . On teaching media measurement and evaluation aspect, they rated at moderate level in all items.

In finding out relationship between the pupils' satisfaction in teaching and learning and their sex , religion and family occupation , the study showed only 5 statistical significance as followed : one highly statistical significance in media aspect and family

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Occupation , adequacy of plant equipment ; two statistical significances in curriculum aspect and religion , subject contents being appropriate with pupils' abilities, and subject matters being accordant with pupils' experiences ; two statistical significances in measurement and evaluation aspects and religion , teachers conducting formative evaluation , and teachers using variety of teaching technics.

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากหลาย ๆ ท่านที่คอยให้คำแนะนำและคอยให้กำลังใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.ดนัย ดิษยบุตร ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ และ อาจารย์สมจิตต์ กล่ำกลิ่น ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่คอยให้คำชี้แนะและให้กำลังใจผู้วิจัย จนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ และ อาจารย์วันทนี โชติสกุล คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้วิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุก ๆ ท่าน ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการตรวจแบบสอบถามและได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขจนสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ดี ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนวัดขุนสิทธิ์ ที่ได้กรุณาให้ผู้วิจัยทดลองใช้แบบสอบถามในการวิจัยเพื่อหาความเที่ยงตรง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดตรัง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรังทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ แม่ ผู้เป็นที่เคารพรักยิ่ง รวมทั้งน้องสาว ที่ได้ให้ความรัก ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือในทุกด้านมาตลอด และที่สำคัญ กำลังใจและแรงดลบันดาลใจส่วนหนึ่งที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ก็สืบเนื่องมาจาก คุณภักดี ยอดระบำ ผู้ซึ่งเป็นสามีที่แสนดี น้องมีน และน้องนาย ที่คอยเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และบุคคลที่ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ ที่ให้การสนับสนุน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่เป็นผลจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ พ่อ แม่ และครู – อาจารย์ ทุกท่าน ด้วยความเคารพยิ่ง

ปนัดดา ยอดระบำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....I

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....III

กิตติกรรมประกาศ.....V

สารบัญ.....VI

สารบัญตาราง.....VIII

สารบัญภาพ.....X

บทที่ 1 บทนำ.....1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....3

1.3 สมมติฐาน.....3

1.4 กรอบแนวความคิด.....3

1.5 ขอบเขตการวิจัย.....4

1.6 นิยามศัพท์.....4

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....5

บทที่ 2 ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....6

2.1 ความพึงพอใจ.....6

2.2 หลักสูตรประถมศึกษา.....9

2.3 ครู.....13

2.4 สื่อการเรียนการสอน.....21

2.5 การวัดและการประเมินผล.....24

2.6 พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542.....25

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....26

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....29

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....29

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....30

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....30

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....30

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....32

บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ 74

5.1 สรุปผลการวิจัย.....74

5.2 อภิปรายผลการวิจัย 74

5.3 ข้อเสนอแนะ 75

5.4 สรุปผลการวิจัย.....76

5.5 การอภิปรายผล.....79

5.6 ข้อเสนอแนะ.....83

บรรณานุกรม 84

ภาคผนวก 89

ภาคผนวก ก.....90

ภาคผนวก ข.....92

ภาคผนวก ค.....98

ประวัติผู้เขียน.....103

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

4.1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....32

4.2 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านหลักสูตร.....34

4.3 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านครู.....35

4.4 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านสื่อการเรียนการสอน.....37

4.5 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านการวัดและการประเมินผล.....39

4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านหลักสูตรกับเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....41

4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านครูกับเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....43

4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านสื่อการเรียนสื่อการเรียนการสอนกับเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....46

4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านการวัดและการประเมินผลกับเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....49

4.10. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านหลักสูตรกับศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านครูกับศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง.....53

4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านสื่อการเรียนการสอนกับศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....57

4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านการวัดและการประเมินผลกับศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....60

4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านหลักสูตรกับอาชีพหลักของครอบครัว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....62

4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านครูกับอาชีพหลักของครอบครัว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....64

4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านสื่อการเรียนการสอนกับอาชีพหลักของครอบครัว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....68

4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านการวัดและการประเมินผลกับอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.....71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

1.1 แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัย.....4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานการพัฒนาการของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8. 2539 : 2)

การศึกษาในระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่อารยะประเทศทั่วโลก ต่างถือเป็นหน้าที่ที่รัฐพึงจัดให้กับประชาชนทุกคน สำหรับประเทศไทยได้กำหนดให้การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับ มาตั้งแต่ พ.ศ.2464 การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ผ่านมารัฐบาลทุกยุคทุกสมัยต่างถือเป็นภาระกิจและให้ความสำคัญมาโดยตลอด เพราะถือว่าการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8. 2539 : 1)

ปัจจุบันคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง การเรียนรู้ยังคงเน้นให้ผู้เรียนรับรู้ และเชื่อฟังการถ่ายทอดเนื้อหาวิชามากกว่าการพัฒนาคนให้เพิ่มขีดความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดสร้างสรรค์ และแก้ปัญหา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8. 2539 : 52) ในการเรียนการสอนก็คงเป็นแบบครูเป็นศูนย์กลาง จนประมาณ ปี พ.ศ.2538 เมื่อเริ่มมีการปฏิรูปการเมืองเกิดขึ้น วงการศึกษาก็ได้มีการเคลื่อนไหวให้มีการปฏิรูปการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งส่งผลให้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกิดขึ้น การปฏิรูปครั้งนี้มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนที่ชัดเจน และกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หรือการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางก็ยังเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องส่งเสริมกันต่อไป (ทิศนา แขมณี. 2543 : 1) และจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น วิธีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้เรียนจึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำคัญ และสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มากที่สุด และเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ขั้นสูงต่อไป

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด มีหลักการสำคัญ ดังนี้ 1) เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน 2) เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ ในการดำรงชีวิต 3) เป็นการศึกษามุ่งสร้างเอกภาพของชาติ โดยมีเป้าหมายหลักร่วมกัน แต่ให้ท้องถิ่นมีโอกาสพัฒนาหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการได้ และในหลักสูตรดังกล่าวก็ได้กำหนดมวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ 5 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ 2) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 3) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย 4) กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ 5) กลุ่มประสบการณ์พิเศษ

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงาน เห็นประโยชน์ของการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันจะนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้นำเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็นต่อการฝึกฝนการทำงานและการประกอบอาชีพต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 หมวดวิชา คือ 1) งานบ้าน 2) งานเกษตร 3) งานเลือก (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 99) การเรียนงานเกษตร ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในมวลประสบการณ์กลุ่มที่ 4 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ เป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ ถ้าหากว่านักเรียนได้รับการเรียนรู้จากวิธีการเรียนการสอนที่พึงพอใจ

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา หลังจากที่ได้แยกออกมาจากโครงการบริหารส่วนจังหวัด ในปี พ.ศ.2523 ปัจจุบันมีการจัดการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา มีโรงเรียนในสังกัด 299 โรงเรียน คิดเป็น 43 กลุ่มโรงเรียน จาก 9 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ มีนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 8,148 คน และจากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนงานเกษตรในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง มีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรในระดับประถมศึกษาที่ตนเองสังกัด เพื่อนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาวิชาชีพ และหาแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนงานเกษตรแก่ข้าราชการครูผู้สอนงานเกษตร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง และผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพอย่างแท้จริงต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสถานสภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรกับเพศ ศาสนา และอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

1.3 สมมติฐาน

1.3.1 เพศของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร

1.3.2 ศาสนาที่นักเรียนนับถือไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร

1.3.3 อาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร

1.4 กรอบแนวความคิด

ในการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ได้กรอบแนวความคิดจาก ทวีป อภิสิทธิ์ (2529 : 14) ที่กล่าวถึง องค์ประกอบการเรียนการสอนมีอยู่ 5 องค์ประกอบ คือ หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน สื่อการเรียนการสอน และการวัดการประเมินผล ผู้สอนในระดับประถมศึกษามีตำแหน่งเป็นครู ดังนั้นในการวิจัยในครั้งนี้จึงได้ใช้คำว่า ครู แทนคำว่าผู้สอน และสภาพองค์ประกอบด้านผู้เรียนนั้น เนื่องจากเป็นกลุ่มที่จะศึกษาจึงตัดองค์ประกอบนี้ออกไปด้วย ซึ่งได้แสดงไว้ ดังภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

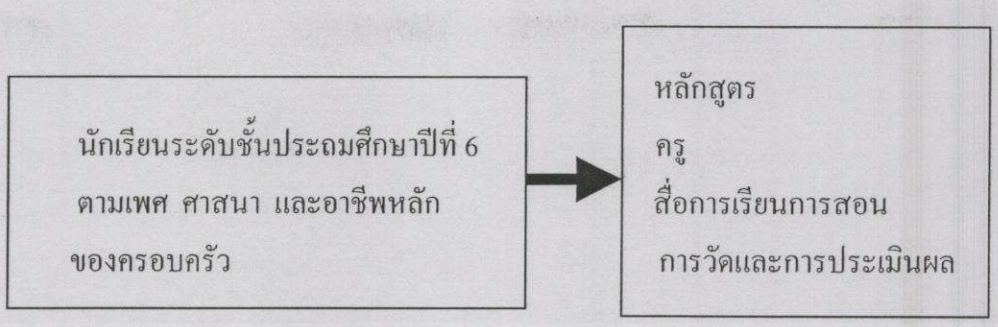

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

1.5.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง จำนวน 8,148 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 299 โรงเรียน

1.5.2 กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากประชากรที่เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยใช้สัดส่วนตามตารางเลขสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน

1.5.3 ตัวแปร ในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรต้น คือ เพศ ศาสนา และอาชีพหลักของครอบครัว นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ซึ่งประกอบด้วยด้านหลักสูตร ด้านครู ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล

1.6 นิยามศัพท์

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

ครู หมายถึง ครูผู้สอนงานเกษตรในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

งานเกษตร หมายถึง งานเกษตรที่จัดอยู่ในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพและกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ที่ชอบ ที่พอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ต้องการ ตามสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน โดยที่นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์เพื่อไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง

วิธีการเรียนการสอนงานเกษตร หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอน ที่ครูผู้สอนได้นำมาจัดให้นักเรียนที่เรียนงานเกษตรได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสม

สื่อการเรียนการสอนงานเกษตร หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอนตลอดสถานที่ปฏิบัติงาน และบรรยากาศในห้องเรียน

การวัดและการประเมินผล หมายถึง วิธีการที่ทำให้ทราบถึงผลที่ได้รับจากการเรียนการสอนงานเกษตร

ศาสนาอื่น หมายถึง ศาสนาที่นักเรียนนับถือที่ไม่ใช่ศาสนาพุทธ

ไม่ใช่เกษตร หมายถึง อาชีพหลักของครอบครัวที่ไม่ใช่อาชีพเกษตรกรรม

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถ ใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนงานเกษตร ในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ในการปรับปรุงพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนงานเกษตร เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ และเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ขั้นสูงต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎีหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และได้นำเสนอโดยแบ่งออกเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 ความพึงพอใจ

2.2 หลักสูตรประถมศึกษา

2.3 ครู

2.4 สื่อการจัดการเรียนการสอน

2.5 การวัดและการประเมินผล

2.6 พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดี ที่ชอบ ที่พอใจหรือที่ประทับใจของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับ โดยสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ บุคคลทุกคนมีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง และมีความต้องการหลายระดับซึ่งหากได้รับการตอบสนองตอบก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ มีทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจมากมาย พอสรุปได้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 54-57) กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ว่า แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นพร้อมกับความต้องการมีชีวิต การดำรงชีวิต วุฒิภาวะ ไม่จำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้แต่อย่างไร เกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการทางร่างกายเป็นสำคัญ เป็นแรงขับเบื้องต้นที่ร่างกายถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้ ว่องไว กระฉับกระเฉง มีชีวิตชีวาที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า เกิดขึ้นจากสภาวะทางอารมณ์ สิ่งกระตุ้นทั้งจากภายนอกและภายใน ได้แก่

1.1 ความต้องการอาหาร

1.2 ความต้องการน้ำ

1.3 ความต้องการทางเพศ

1.4 ความต้องการอุณหภูมิที่เหมาะสม

1.5 ความต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 ความต้องการพักผ่อนหลับนอน

1.7 ความต้องการอากาศบริสุทธิ์ที่มีก๊าซออกซิเจนสำหรับการหายใจ

1.8 ความต้องการขับถ่าย

2. ความต้องการทางจิตใจและสังคม (Psychological and Social Needs) ความต้องการประเภทนี้ค่อนข้างจะสลับซับซ้อนและเกิดขึ้นจากสภาพสังคมวัฒนธรรมการเรียนรู้และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นรับและเป็นสมาชิกอยู่ ความต้องการทางจิตใจและสังคมนี้แตกต่างกันตามแต่ละบุคคล แต่ละสังคม และฐานะทางสังคมของบุคคล รวมทั้งเวลาและโอกาสที่แตกต่างออกไปด้วย ลักษณะสำคัญของความต้องการทางจิตใจและสังคม ดังนี้

2.1 ความต้องการที่เกิดจากสังคม ซึ่งเป็นมรดกตกทอดทางวัฒนธรรม และกลายเป็นลักษณะนิสัยประจำตัวของแต่ละคน สิ่งเหล่านี้แตกต่างกันไปในแต่ละสังคม

2.2 ความต้องการทางสังคม ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์

2.3 ความต้องการนี้เปลี่ยนแปลงได้ แม้ในตัวคนเดียวกัน

2.4 ความต้องการนี้จะมีมากขึ้นเมื่ออยู่รวมกลุ่มมากกว่าอยู่คนเดียว

2.5 ความต้องการนี้เป็นพฤติกรรมปกปิดมากกว่าพฤติกรรมเปิดเผย จะแสดงออกเมื่อมีสิ่งเร้า

Maslow (อ้างโดย สุเทพ ไชยมงคล. 2543 : 51-53) ได้กล่าวถึงทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ ซึ่งเป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับกันอย่างกว้างขวาง โดยตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ดังนี้

1. ลักษณะความต้องการของมนุษย์ ได้แก่

1.1 ความต้องการของมนุษย์เป็นไปตามลำดับขั้นความสำคัญ โดยเริ่มจากระดับความต้องการขั้นต่ำไปสู่ความต้องการขั้นสูง

1.2 มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว ก็มีความต้องการสิ่งใหม่เข้ามาแทนที่

1.3 เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่จูงใจให้เกิดพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น แต่จะมีความต้องการในระดับสูงเข้ามาแทน และเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมนั้น

1.4 ความต้องการที่เกิดขึ้นอาศัยซึ่งกันและกัน มีลักษณะควบคู่กัน คือ เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่หมดสิ้นไป ก็จะมีความต้องการอีกอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมา

2. ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Needs) มี 5 ระดับ ได้แก่

2.1 ความต้องการพื้นฐานทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน ก็ต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

2.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Security Needs) เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

2.3 ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตร และความรักจากเพื่อน

2.4 ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องหรือมีชื่อเสียง (Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูง ได้แก่ ความต้องการอยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จความรู้ ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ และการเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

2.5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self- actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงของมนุษย์ ส่วนมากเป็นการนึกอยากจะเป็น อยากจะได้ ตามความคิดเห็นของตัวเอง แต่ไม่สามารถเสาะแสวงหาได้

Mc Gregor (อ้างโดย วราภรณ์ รัชตะวรรณ. 2541 : 53) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวพันกันในเรื่องของการสร้างแรงจูงใจ 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎี X และทฤษฎี Y โดยตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับคนไว้ดังนี้

ทฤษฎี X โดย Mc Gregor ได้พูดถึงพื้นฐานทฤษฎี X ไว้ดังนี้

1. คนส่วนใหญ่โดยธรรมชาติแล้วไม่ชอบทำงาน
2. คนส่วนใหญ่ขาดความทะเยอทะยานและต้องการช่วยกันทำงาน
3. คนส่วนใหญ่ชอบทำงานตามที่ได้รับคำสั่ง ไม่มีความคิดสร้างสรรค์
4. คนส่วนใหญ่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
5. คนส่วนใหญ่ถูกหลอกง่าย และไม่ฉลาด

ทฤษฎี Y จะมองคนตรงข้ามกับทฤษฎี X ซึ่งมีหลักสำคัญดังนี้

1. คนไม่ได้มีความเกียจคร้าน
2. คนไม่ชอบการบริหารงานด้วยการใช้อำนาจ แต่ชอบที่จะให้มีส่วนร่วมในการทำงาน
3. คนชอบที่จะตั้งเป้าหมายของตนเอง มากกว่าที่จะให้คนอื่นมากำหนดเป้าหมายให้
4. คนมีความรับผิดชอบ

จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว สรุปได้ว่า ความต้องการของบุคคลมีทั้งความต้องการทางกายภาพและความต้องการทางจิตใจ ซึ่งจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล นอกจากนี้ ความต้องการยังแบ่งเป็นความต้องการภายนอกและความต้องการภายใน ถ้าบุคคลได้รับการตอบสนอง ความต้องการก็จะบังเกิดความพอใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 หลักสูตรประถมศึกษา

หลักสูตรประถมศึกษาที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของกระทรวงศึกษาธิการ มีหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน ดังนี้

หลักการ

1. เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน

2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ ในการดำรงชีวิต

3. เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติ โดยมีเป้าหมายหลักร่วมกัน แต่ให้ท้องถิ่นมีโอกาสพัฒนาหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการได้

จุดหมาย

การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความสุขสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็นและครองชีวิตอย่างสงบสุข

โครงสร้าง

มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนรู้มี 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วยภาษาไทยและคณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ไขปัญหาของชีวิตและสังคม โดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อความดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมลักษณะนิสัย ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี

กลุ่มที่ 4 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าด้วยกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน

สำหรับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ในชั้น ป.5 – 6 โรงเรียนอาจเลือกกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะ ในกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4 หรือเลือกกิจกรรมอื่น ๆ ตามความสนใจของผู้เรียน เช่น ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ทั้งนี้อาจเลือกจัดหลาย ๆ กิจกรรมก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เวลาเรียน

ตลอดหลักสูตรประถมศึกษาต้องใช้เวลาเรียนประมาณ 6 ปี แต่ละปีการศึกษาควรมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 40 สัปดาห์ ในหนึ่งสัปดาห์ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 25 ชั่วโมง หรือ 75 คาบ ซึ่งกำหนดให้คาบละ 20 นาที เวลาเรียนของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 คิดเป็นร้อยละ 30 ของเวลาเรียนทั้งหมด ซึ่งคิดเป็นเวลาเรียน 900 คาบ

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

จุดประสงค์

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพเป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีนิสัยรักงาน เห็นประโยชน์ของการทำงาน ทำงานเป็น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันจะนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวันและงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

2. มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือ และทักษะในกระบวนการทำงาน ทำงานอย่างมีแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือครอบครัว และผู้อื่น ได้ตามควรแก่วัย

3. มีนิสัยที่ดีในการทำงานและรู้จักพึ่งตนเอง

4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงผลงาน และกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

แนวการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จัดเนื้อหาเป็น 3 งาน คือ งานบ้าน งานเกษตร และงานเลือก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ให้เรียนงานบ้านและงานเกษตรเป็นงานบังคับ และเลือกงานประดิษฐ์และงานช่างหรืองานอื่น งานใดงานหนึ่งหรือทั้งสองงาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ให้เรียนงานบ้านและงานเกษตรเป็นงานบังคับ และเลือกงานที่เตรียมไปสู่งานอาชีพ เป็นงานบังคับเลือก หรือเลือกทั้งงานที่เตรียมไปสู่อาชีพและงานประดิษฐ์และงานช่างด้วยก็ได้

อัตราเวลาเรียน งานบังคับและงานเลือกในแต่ละระดับชั้น กำหนดไว้ประมาณ 2 : 1 ของเวลาเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพตลอดปีการศึกษา การแบ่งเวลาเรียนในงานบังคับและงานเลือก ถือหลักทุกวิชาหรือแขนงงานมีความสำคัญเท่ากัน

การศึกษาเกษตรในระดับนี้ถูกจัดเป็นงานเกษตรอยู่ในกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพซึ่งมีจุดประสงค์ดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานเกษตร ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2. เพื่อให้มีความรู้และความสามารถใช้เครื่องมือเกษตรอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้มีทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกษตรที่ทันสมัย

4. เพื่อให้นำความรู้ทางการเกษตรที่ได้จากโรงเรียนไปพัฒนาครอบครัวและท้องถิ่นของตน

5. เพื่อเสริมสร้างความสามารถ ความถนัด และความสนใจในการเรียนรู้และปฏิบัติงานวิชาเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

6. เพื่อสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และการวางพื้นฐานในการประกอบอาชีพเกษตร

รายละเอียดของงานเกษตรในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

รายละเอียดของงานเกษตรในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ประกอบด้วยวิชาที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืช การขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงสัตว์ การประมง การเกษตรอื่น ๆ การทำไร่นาสวนผสม มีคำอธิบายรายวิชาดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 104)

สังเกต เปรียบเทียบตัวอย่างหรือของจริงเกี่ยวกับการขยายพันธุ์พืช ด้วยวิธีซับซ้อนขึ้น การทำปุ๋ย การกำจัดศัตรูพืช และหรือการขยายพันธุ์สัตว์อย่างง่าย การบำรุงรักษา แล้วนำผลจากการสังเกตมาอภิปราย วิเคราะห์หาเหตุผลให้สัมพันธ์กับการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

สังเกตการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ ตลอดจนวิธีจัดทำ จากการสาธิตของครูและนักเรียนทดลองปฏิบัติ และกำหนดเป็นแนวทางในการทำงาน

ฝึกวางแผนการทำงานตามแนวทางที่กำหนด แล้วนำผลมาอภิปรายสรุป

ฝึกปฏิบัติงานในเรื่อง การคัดเลือกพันธุ์พืช การปักชำ การตอน การทำปุ๋ยหมัก การใช้และเก็บรักษาปุ๋ย การกำจัดแมลง และโรคพืชบางชนิด การปลูก บำรุงรักษาและเก็บเกี่ยว ไม้ดอกไม้ประดับและพืชผักสวนครัว และหรือการเตรียมสถานที่เลี้ยงสัตว์ การคัดเลือกและขยายพันธุ์สัตว์อย่างง่าย การป้องกันโรค โดยเน้นขั้นตอน กระบวนการและนิสัยในการทำงาน สังเกตและบันทึกผล แล้วนำผลไปอภิปรายหาข้อบกพร่อง และวิธีปรับปรุงแก้ไข

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์อย่างมีระบบ ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปรับปรุงงานอยู่เสมอ และนิสัยรักงาน

งานเลือก

งานเกษตรที่เป็นงานเลือกในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 จัดอยู่ในแขนงงานที่เตรียมไปสู่อาชีพ ซึ่งในการเลือกสอนงานที่เตรียมไปสู่อาชีพ ให้เลือกโดยคณะกรรมการวิชาการของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนโดยคำนึงถึงความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน การสนับสนุนของโรงเรียนและผู้ปกครอง ความพร้อมของครู ความเหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของสังคม

อาจเลือกสอนงานนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ โดยท้องถิ่นจัดหลักสูตรและรายละเอียดของหลักสูตรตามความเหมาะสม

หลักสูตรที่เตรียมไปสู่งานอาชีพทั้ง 5 แขนงงาน จัดเนื้อหาไว้ให้เลือกเป็นเรื่อง ๆ จบในตัวเอง กำหนดเวลาสอนไว้เรื่องละประมาณ 50 คาบ

วิธีเลือก เลือกเรื่องต่าง ๆ จากหลักสูตรทั้ง 5 แขนงงานให้ครบตามกำหนด ควรเลือกเรื่องจากหลายแขนงงานเพื่อให้มีพื้นฐานทางด้านอาชีพกว้างขวาง และไม่เลือกเรื่องซ้ำในแต่ละชั้นเรียน

แขนงงานเกษตร

แขนงงานเกษตรในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1. การปลูกพืช ได้แก่ กลุ่มงาน / เรื่อง
   - 1.1 การทำสวนผัก
   - 1.2 การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ
   - 1.3 การปลูกพืชไร่
   - 1.4 การทำสวนผลไม้
   - 1.5 การทำสวนอื่น ๆ
   - 1.6 การทำนา
2. การขยายพันธุ์พืชเพื่อจำหน่าย ได้แก่ เรื่อง
   - 2.1 การขยายพันธุ์พืชด้วยวิธีเพาะเมล็ด
   - 2.2 การปักชำ
   - 2.3 การตอน
   - 2.4 การติดตา
   - 2.5 การทาบกิ่ง
   - 2.6 การเสียบกิ่ง
3. การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ กลุ่มงาน / เรื่อง
   - 3.1 การเลี้ยงสัตว์น้ำ – ครึ่งบกครึ่งน้ำ
   - 3.2 การเลี้ยงสัตว์ปีก
   - 3.3 การเลี้ยงสัตว์เล็ก
   - 3.4 การเลี้ยงสัตว์ใหญ่
   - 3.5 การเลี้ยงสัตว์เลื้อยคลาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การเกษตรอื่น ๆ

5. การทำไร่นาสวนผสม

2.3 ครู

คำว่า ครู ในหนังสือพจนาสารานุกรมไทย คือ ผู้มีความหนักแน่น ผู้ควรแก่การเคารพของศิษย์ และผู้สั่งสอน (เปลื้อง ณ นคร. 2516 : 89)

ครู ในหนังสือพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ คือ ผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 103)

จันทร์ ชุ่มเมืองปัก (2529 : 1 – 9) กล่าวถึง ครูที่ควรแก่การยกย่องว่า เป็นครูที่แท้จริง คือ ครูโดยวิญญาณ คือ ครูที่ทุ่มเทความเป็นครูของศิษย์อย่างจริงใจ มีความรักและความปรารถนาดีต่อศิษย์อย่างแท้จริง ครูที่เป็นครูโดยวิญญาณควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. เต็มใจและจริงใจที่จะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู มีความห่วงใย สงสาร เมตตาอดทนต่อการสอนศิษย์

2. เป็นผู้พัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพ มีความเสียสละ แต่งตัวถูกต้องตามกาลเทศะ สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้

3. พยายามเสริมสร้างเอกลักษณ์ทางเทคนิคของการสอน มีความมั่นใจ และมีความเป็นตัวของตัวเอง

4. พัฒนาความรู้และประสบการณ์โดยสม่ำเสมอ เป็นผู้รักการอ่าน ชอบค้นคว้า ชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เป็นคนทันสมัยต่อเหตุการณ์

5. เป็นผู้มีเจตคติ หรือทัศนคติที่ดีในทางบวก มองโลกในแง่ดี พร้อมที่จะเป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ เป็นผู้มีสุขภาพจิตดี มีเมตตาธรรม มีสติปัญญา มีความสามัคคี และพร้อมที่จะให้อภัยแก่ผู้อื่นเสมอ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2537 : 194) ได้กล่าวถึงครูที่ดีต้องมีทักษะการสอนที่ดี ดังนี้ ทักษะการสอนที่ดีของครูเป็นเครื่องบ่งบอกให้เห็นถึงลักษณะของครูดี เพราะทักษะการสอนเป็นสิ่งที่สำคัญ ครูที่มีทักษะการสอน คือ ครูที่มีความชำนาญ แคล่วคล่องในการสอน ประกอบด้วย “4 กระ” คือ กระตือรือร้น กระฉับกระเฉง กระจ่าง และกระบวนการทั้ง “4 กระ” นี้มีส่วนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ผู้เป็นครูจะเกิดทักษะการสอนได้จะต้องได้รับการฝึกฝนมาก่อน ในรายย่อยของการสอน ได้แก่ ทักษะการใช้วาจา กิริยาท่าทาง การใช้คำถาม การเสริมกำลังใจ การใช้สื่อการสอน การใช้กระดานดำ การอธิบาย การเล่าเรื่อง และการเร้าความสนใจ เป็นต้น แต่ละทักษะที่กล่าวมานี้มีลักษณะเฉพาะซึ่งทุกคนสามารถฝึกได้ ผู้ที่จะเป็นครูจึงควรฝึกอย่างสม่ำเสมอในทุกทักษะ จนกระทั่งเกิดการพัฒนาขึ้น สามารถแสดงออกได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้เป็นครูที่ดี มีทักษะการสอนที่น่าภูมิใจได้ในที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา (2535 : 108 – 114) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะพฤติกรรมบ่งชี้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู แบ่งเป็น 3 หมวด ดังนี้

1. มีความรอบรู้ สอนดี คุณลักษณะด้านความรู้และความสามารถในวิชาชีพครู รู้จักหลักสูตร รู้เนื้อหา ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รู้หลักการวัดและประเมินผล สอนซ่อมเสริม การพัฒนาการสอนด้านสนับสนุนการเรียนการสอน การบริการแนะแนว การบริการด้านกิจการนักเรียน ด้านสื่อการสอน งานธุรการ รอบรู้สถานการณ์บ้านเมืองและความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของสังคมได้

2. มีคุณธรรม จรรยาบรรณ เมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและสังคม มีความสนใจห่วงใยในการเรียนและความประพฤติของผู้เรียน มีความรับผิดชอบ มีความเป็นกลาง มุ่งมั่นในผลงาน ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วน มีวินัยในตนเอง

3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ขยัน ตั้งใจ มีความพยายาม มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ ประหยัด ออม ใช้ของคุ้มค่า มีความศรัทธาในอาชีพครู รักษาชื่อเสียง ตระหนักในหน้าที่ครูที่ดี มีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีเหตุผล

4. มุ่งพัฒนาตนเอง สำรวจปรับปรุงตนเองเสมอ เพิ่มพูนวิทยฐานะ ค้นคว้าวิทยาการใหม่ ๆ พัฒนาชุมชน บำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2537 : 11 – 12) ครูที่ดีต้องมีการสอนที่ดี เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี การสอนที่ดีจึงมีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นการสอนที่มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ครบองค์ประกอบของการสอน อันได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การสอน การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล

2. เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความคิด ด้านเจตคติ และด้านทักษะ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้แจ้ง คิดชอบ และปฏิบัติดี เกิดการเจริญเติบโตทุกด้านอย่างชื่นบานและแจ่มใส

3. เป็นการสอนที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา เหมาะสมกับผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

4. เป็นการสอนที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง หรือได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

5. เป็นการสอนที่สอดคล้องกับเจตนารมย์ของหลักสูตร เช่น หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เน้นการวิเคราะห์วิจารณ์ และการแสวงหาความรู้อย่างมีกระบวนการ ผู้สอนก็ต้องจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

6. เป็นการสอนที่คำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและตลอดไป เช่น การสอนให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจารณ์ ได้รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ ได้ฝึกคิดแก้ปัญหาย่อมดีกว่าวิธีสอนโดยบอกความรู้ให้ หรือกระทำให้ดูแต่เพียงอย่างเดียว การให้ผู้เรียนได้นำประสบการณ์ทั้งความรู้ ความคิด ไปใช้ในชีวิตประจำวันและอนาคตได้ ย่อมเป็นการสอนที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน

7. เป็นการสอนที่เร้าความสนใจผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจเรียน ตลอดจนกระบวนการสอน เช่น ผู้สอนใช้สื่อการสอนที่น่าสนใจ ใช้คำถามกระตุ้นให้คิด ใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบที่เหมาะสม ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ได้ทดลอง ได้คิดค้นคว้า ฯลฯ ย่อมทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสนใจ

8. เป็นการสอนที่มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งบรรยากาศด้านวัตถุและด้านจิตใจ บรรยากาศด้านวัตถุ หมายถึง การมีสภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียนและสิ่งแวดล้อมที่ดี เอื้ออำนวยให้เกิดความสบายตา สบายใจในการเรียน ส่วนด้านจิตใจ หมายถึง การที่ครูมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนด้วยดี ให้ความเป็นกันเอง ให้ความเมตตา ความรัก ความอบอุ่นแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสุข มีชีวิตชีวา และไม่ตึงเครียด

9. เป็นการสอนที่ผู้สอนรู้จักใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เช่น การให้รางวัลและการลงโทษที่พอดี การให้คำชม การจูงใจ เร้าใจให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นภายใน การให้ผู้เรียนได้รับทราบผลงานของตนโดยทันที การให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในความสำเร็จของตน การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การให้เรียนจากสิ่งที่ง่ายไปหายาก ฯลฯ เหล่านี้เป็นปัจจัยช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดี

10. เป็นการสอนที่ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย เช่น ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน ได้ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ฝึกการทำตามข้อกำหนดของกลุ่มและฝึกระเบียบวินัยในตนเอง สิ่งเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไป

11. เป็นการสอนที่มีกระบวนการ หมายถึง มีลำดับขั้นตอนของการสอนที่ไม่สับสน ในการสอนจำเป็นต้องมีการเตรียมการสอน เตรียมจัดลำดับการสอนให้สอดคล้องต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสม ตั้งแต่ขั้นนำ ขั้นสรุป กระบวนการสอนจะมีขั้นตอนแตกต่างกันไปบ้างตามลักษณะวิธีสอนที่นำมาใช้ เช่น วิธีสอนแบบสาธิต ย่อมมีขั้นตอนการสอนแตกต่างจากวิธีสอนแบบทดลอง ผู้สอนต้องวางแผนจัดลำดับขั้นตอนการสอนให้ถูกต้อง

12. เป็นการสอนที่มีการวัดผล ประเมินผล ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังการเรียน โดยอาจใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบ การให้ค้นคว้า รายงาน การทำแบบฝึกหัด ฯลฯ การวัดประเมินผลมาเป็นข้อมูลย้อนกลับ พิจารณาการสอนของตนว่ามี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อบกพร่องที่องค์ประกอบการสอนข้อใด ทำให้แก้ไขได้ตรงจุด เพื่อความสมบูรณ์ของการสอนครั้งต่อไป

13. เป็นการสอนที่ผู้สอนสอนด้วยวิญญาณความเป็นครู สอนด้วยความกระตือรือร้น สอนด้วยความตั้งใจ ความเต็มใจ และความมั่นใจ บุคลิกภาพ ท่าทีการแสดงออกของผู้สอนจะสะท้อนให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้สึกของผู้สอนได้ดี ด้วยความสุข ด้วยความตั้งใจ และด้วยความเต็มใจเช่นกัน

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2539 : 34) กล่าวไว้เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านสมรรถนะทางวิชาชีพครูที่มีความหมายใกล้เคียงกันต่อไปนี้

1. รอบรู้ คือ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่เกิดขึ้นในสังคมของตนและของโลก มีความรอบรู้ในอาชีพตน เช่น ปรัชญาการศึกษา ประวัติการศึกษา หลักการศึกษา นโยบายการศึกษา แผนและโครงการพัฒนาการศึกษา และจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องหลักสูตร วิธีสอน และวิธีการประเมินผลการศึกษาในวิชาหรือกิจกรรมที่ตนต้องรับผิดชอบ

2. สอนดี คือ จะต้องสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน อีกทั้งให้บริการแนะแนวในการเรียน การครองตน และรักษาสุขภาพอนามัย จัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน

3. มุ่งมั่นพัฒนา คือ รู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้และศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ รู้จักเพิ่มพูนวิทยฐานะของตนเอง คิดค้นและทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และเป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้วย

รมณีย์ อาภาภิรม (2531 : 75 – 78) กล่าวว่าครูเกษตรที่ดีนั้น นอกจากจะมีคุณลักษณะที่ดีแล้ว ครูเกษตรต้องมีการเสียสละในการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ หรือต้องทำงานล่วงเวลาอีกด้วย เพราะพืชและสัตว์ไม่ได้ต้องการน้ำและอาหารเฉพาะเวลาราชการเท่านั้น คุณลักษณะครูเกษตรที่ดีต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้ด้านวิชาชีพเกษตร ควรมีความสามารถ ดังนี้

1.1 มีความรอบรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในวิชาที่สอนทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

1.2 ศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ

1.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.4 มีความสามารถในการเป็นที่ปรึกษาของชุมชนหรือชมรมต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

2. มีความสามารถถ่ายทอดความรู้หรือด้านการสอน

2.1 มีความรักและทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู

2.2 มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องของการสอนวิชาชีพเกษตร

2.3 มีความสามารถในการเตรียมตัวสอนอย่างดี

2.4 สามารถเลือกเทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน

2.5 สามารถเลือกอุปกรณ์การสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้เร็วขึ้น น่าสนใจและเหมาะสม

2.6 สามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนทำเพื่อเพิ่มความสนใจและจำได้

2.7 สามารถวัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

วิธีการจัดการเรียนการสอน

กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 111) กล่าวว่า การเรียนการสอน คือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอน ครูจะต้องเข้าใจจุดหมาย หลักการ และโครงสร้างหลักสูตร ต้องศึกษาหลักสูตร หนังสือเรียน แผนการสอน คู่มือและเอกสารประกอบหลักสูตรอื่น ๆ ให้เข้าใจก่อนสอน ครูควรพร้อมที่จะปรับวิธีสอนที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น โรงเรียน นักเรียน เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักปฏิบัติ และนำความรู้ที่ได้รับจากห้องเรียน โรงเรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

บำรุง กลัดเจริญ และ ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2527 : 144 – 146) กล่าวว่า การสอน คือ กระบวนการที่ครูพยายามสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนในอันที่จะแนะนำให้นักเรียนได้มีกิจกรรมการแก้ปัญหา ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล โดยการใช้เทคนิคที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของเด็ก และสถานการณ์โดยทั่วไป ในทางปฏิบัติมีการใช้วิธีสอน 3 แบบ คือ

1. วิธีบอกให้นักเรียนดูดกลืนไป วิธีนี้เป็นวิธีที่ครูพยายามถ่ายทอดจากสมุดโน้ต หรือความทรงจำของครูไปสู่นักเรียน โดยที่ไม่แน่ใจว่าข้อเท็จจริงเหล่านั้น ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจหรือเกิดประสบการณ์แก่นักเรียนเพียงใด

2. วิธีท่องจำและฝึก วิธีสอนแบบนี้คือ ครูกำหนดข้อความให้นักเรียนท่องจำ แล้วนักเรียนก็จะต้องมาทบทวนให้ครูฟังว่าจำได้ตามที่ได้รับคำสั่งไปแล้วเพียงไร

3. ประสบการณ์และการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ วิธีสอนแบบนี้คือ ครูพยายามจัดหาประสบ-การณ์ที่ดีให้แก่เด็กตลอดจนคอยช่วยเหลือแนะนำส่งเสริมให้เด็กมีกิจกรรม ทำให้เด็กรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดประสบการณ์อันพึงปรารถนาด้วย

Good (อ้างโดย ชาญชัย อินทรประวัติ. 2523 : 55) กล่าวว่า การสอน คือ การอบรมแก่เด็กในโรงเรียน เป็นการจัดกิจกรรมอุปกรณ์ และการแนะแนวทางในการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

41476

จำนง พรายแย้มแข (2536 : 63 – 65) กล่าวว่า วิธีสอน คือ กระบวนการของการจัดกิจกรรมแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสมให้แก่ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาไปในแนวทางที่ปรารถนา และสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่คาดหวัง

วิธีสอนที่ดี คือ วิธีสอนที่ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของนักเรียนและห้องเรียน รวมทั้งใช้ได้ดีกับตัวครูและนักเรียนที่ทำกิจกรรมร่วมกันด้วย

แบบของวิธีสอน โดยทั่วไปพอจะแบ่งได้ 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. วิธีสอนโดยถือครูเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ วิธีสอนที่ครูมีบทบาทแต่ผู้เดียว เริ่มตั้งแต่เข้าเตรียมบทเรียน วางแผนการสอน จัดหาวัสดุสื่อการสอน และทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามีส่วนร่วมน้อยมากหรือไม่มีเลย เช่น การสอนแบบบรรยาย แบบสาธิต

2. วิธีสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ วิธีสอนที่ครูมีบทบาทน้อยลง แต่เพิ่มบทบาทให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ตั้งแต่การเลือกกิจกรรม เลือกวัสดุสื่อการสอน ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองตามลำพังหรือเป็นหมู่คณะ ครูผู้สอนมีบทบาทคอยช่วยเหลือ เสนอแนะให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างเต็มที่

3. วิธีสอนแบบความร่วมมือของกลุ่ม ได้แก่ วิธีสอนที่ครูพยายามส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการของกลุ่มสัมพันธ์ โดยใช้พลังกลุ่มให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาหาความรู้ และแก้ปัญหาร่วมกันในระหว่างสมาชิกด้วยกัน ซึ่งจะเน้นพัฒนาการของผู้เรียนในแง่ของการลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานและการแก้ปัญหามากกว่าการสอนเนื้อหาวิชาแต่เพียงอย่างเดียว

บัญญัติ 10 ประการของหลักการสอนที่ดี

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกระดับ นักเรียนทุกคนต้องการผู้สอนที่มีความรอบรู้และประสบการณ์สูงพอที่จะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสนุกสนานมีชีวิตชีวา มีบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง และคอยเป็นผู้ชี้แนะดูแลประคับประคองให้ผู้เรียนได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นครูที่มีคุณภาพจะดำเนินการสอนอะไร เมื่อใด และด้วยวิธีการสอนแบบใดก็ตาม จะต้องนึกถึงหลักการสอนที่ดีซึ่งมีอยู่ 10 ประการที่ควรยึดถือเป็นหลักเสมือนหนึ่งเป็น “บัญญัติ 10 ประการของหลักการสอนที่ดี” ดังนี้ คือ

1. จงสอนตามเหตุและผล
2. จงสอนเริ่มจากสิ่งที่มีตัวตน
3. ไม่ต้องรีบร้อนจงสอนให้เรียนได้ด้วยตนเอง
4. ไม่จำเป็นต้องรีบเร่ง จงสอนให้ผ่านสัมผัสทั้งห้า
5. อย่าให้เกิดกังขา จงสอนจากสิ่งธรรมดาไปหาสิ่งซับซ้อน
6. ถ้าไม่ให้เกิดยอกย้อน จงสอนจากสิ่งง่ายไปหายาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ไม่ต้องหาอุปกรณ์ให้ลำบาก จงสอนจากของจริงในธรรมชาติ

8. ถ้าสอนอย่างฉลาด จงสอนจากสิ่งที่รู้ไปหาสิ่งที่ไม่รู้

9. ถ้าจะให้เด็กชอบครู จงจัดการสอนให้สนุก

10. อย่าปล่อยให้นั่งเจ่าจุก จงจัดกิจกรรมให้เด็กได้ทำจริง

องค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับการสอน ในการที่ครูจะสอนให้บังเกิดผลดีนั้น เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับการสอน 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางจิตวิทยา หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จนบังเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความต้องการของผู้สอน

2. องค์ประกอบทางกายภาพ หมายความถึงครูจะต้องมีความเข้าใจถึงอุปสรรคของการเรียนการสอนที่ขึ้นอยู่กับความบกพร่องทางกาย ทั้งโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ที่เกิดเป็นประจำตัวเด็ก ครูผู้สอนจะต้องให้ความสนใจ เพื่อหาทางแก้ไขด้วยการใช้วิธีสอนแบบพิเศษนอกเหนือจากที่เคยกระทำ หรืออาจต้องเพิ่มอุปกรณ์บางอย่างให้แปลกไปจากที่มีอยู่ก็ได้

3. องค์ประกอบทางวิธีสอน หมายถึง เทคนิคหรือกลวิธีการสอนซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญมากที่ครูจะต้องใฝ่ใจค้นคว้าหาวิธีการแปลก ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับการสอนแต่ละครั้งอยู่เสมอ

เมื่อกล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ครูจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบดูแลนั้น มีองค์ประกอบสำคัญที่ครูจะต้องคำนึงถึงอยู่ 3 ประการ คือ

1. ในการสอนแต่ละครั้งต้องกำหนดจุดประสงค์ หรือต้องรู้จุดประสงค์ของการสอนนั้นเสียก่อน

2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์นั้น

3. เมื่อดำเนินตามกิจกรรมนั้นแล้ว ต้องมีการประเมินผล ตามพฤติกรรมหรือเงื่อนไขตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์นั้น

การที่ครูจะประกอบอาชีพจัดการศึกษาให้แก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจถึงความหมายและหลักการเรียนรู้ ทั้งนี้ก็เพราะว่าจุดมุ่งหมายในการสอนครูก็เพื่อทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ถ้าหากครูไม่เข้าใจความหมาย และหลักการของการเรียนรู้แล้วครูจะสอนได้อย่างไร (ชาญชัย อินทรประวัติ. 2523 : 27)

สุพิน บุญชูวงศ์ (2530 : 3-160) กล่าวว่าการเรียนรู้ คือ กระบวนการที่บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์

การสอนมีความหมายได้หลายความหมาย แต่จุดหมายปลายทางของการสอน คือ การเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบ คือ ครู นักเรียน และสิ่งที่จะสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการสอนที่ดี ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีการส่งเสริมนักเรียนให้เรียนด้วยการกระทำ
2. มีการส่งเสริมนักเรียนให้เรียนด้วยการทำงานเป็นกลุ่ม
3. มีการตอบสนองความต้องการของนักเรียน
4. มีการสอนให้สัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนและวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรเป็นอย่างดี
5. มีการใช้สื่อการสอน
6. มีกิจกรรมให้นักเรียนทำหลายอย่าง
7. มีการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอ
8. มีการส่งเสริมความคิดริเริ่มและมีความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน
9. มีการใช้การจูงใจ
10. มีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย
11. มีการเร้าความสนใจก่อนลงมือทำการสอนเสมอ
12. มีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา

จุดประสงค์ของการสอนเป็นแนวทางขอบข่ายของการสอนหรือพฤติกรรมที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน ซึ่งการกำหนดจุดประสงค์การสอนไปปฏิบัตินั้นควรจะประกอบไปด้วยรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดวิธีสอน ที่เห็นว่าสามารถทำให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ได้
2. กำหนดสื่อการสอน ที่สอดคล้องกับวิธีการสอน สภาพห้องเรียนและโรงเรียน พื้นฐานความรู้ของนักเรียนและความพร้อมของครู
3. กำหนดขั้นตอนการสอน ที่ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจและเกิดพฤติกรรมตามต้องการ
4. กำหนดแนวประเมินผล เป็นเชิงพฤติกรรมอย่างชัดเจน

วิธีสอนมีหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบก็ย่อมมีลักษณะและวิธีการสอนแตกต่างกันออกไป ฉะนั้นเมื่อนำวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาจัดประเภทตามลักษณะเฉพาะจะได้ 2 แบบ คือ

1. วิธีสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง คือ ครูเป็นผู้สอน เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ วิธีสอนแบบบรรยาย วิธีสอนแบบสาธิต วิธีสอนโดยการทบทวน

2. วิธีสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง คือ วิธีสอนที่ให้นักเรียนมีโอกาสเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ วิธีสอนแบบทดลอง วิธีสอนแบบโครงการ วิธีสอนแบบศูนย์การเรียน วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน วิธีสอนแบบอภิปราย วิธีสอนแบบหน่วย วิธีสอนแบบอุปนัย วิธีสอนแบบนิรนัย วิธีสอนแบบแสดงบทบาท วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากวิธีสอนมีหลายวิธี ทุกวิธีมีประโยชน์ในการนำมาใช้สอนทั้งสิ้น ข้อสำคัญในการนำมาใช้ต้องเลือกให้เหมาะสมจึงจะได้ผล การเลือกวิธีสอนจึงเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการสอน ผู้ใช้ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ เกณฑ์ในการเลือกวิธีสอนมีดังนี้

1. วิธีสอนที่นำมาใช้เหมาะสมกับความสามารถ ความรู้ในเนื้อหาวิชา และความสนใจของครู

2. วิธีสอนที่นำมาใช้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

3. วิธีสอนที่นำมาใช้เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการสอน

4. วิธีสอนต้องพิจารณาเลือกให้เหมาะสมกับวัน เวลา และสถานที่ที่จะใช้สอน

5. เลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับอุปกรณ์และสภาพแวดล้อม

กิจกรรมการเรียนการสอน ถือว่าเป็นหัวใจของการศึกษาเพราะกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นวิถีทางที่นำนักเรียนไปสู่จุดประสงค์ของการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้นักเรียนนั้นมีอยู่มากมายหลายชนิด ครูควรให้ความสำคัญและทราบแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ได้ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้ได้มากที่สุด

อัญชลี แจ่มเจริญ และ สุกัญญา ธารีวรรณ (2523 : 58) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน ในการสอนวิชาใด ๆ ก็ตาม จำเป็นต้องตั้งจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนไว้ให้แน่ชัดลงไปว่า เมื่อได้สอนไปแล้วผู้เรียนจะเรียนรู้อะไรหรือทำอะไรได้บ้าง

2. พฤติกรรมเบื้องต้นหรือพฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียน หมายถึง ความพร้อมของผู้เรียนหรือความรู้พื้นฐานก่อนที่จะเรียนเรื่องใหม่

3. วิธีการดำเนินการให้เกิดการเรียนการสอนขึ้น ได้แก่วิธีสอนชนิดต่าง ๆ การนำความรู้ทางจิตวิทยามาใช้ในการเรียนการสอน

4. การวัดและการประเมินผล หลังจากที่ได้สอนเรื่องนั้นไปแล้ว ก็ต้องมีการวัดผลว่า ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่มุ่งหมายไว้หรือไม่

2.4 สื่อการเรียนการสอน

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา (2527 : 111) ได้กล่าวว่า สื่อการสอน คือ เครื่องมือของครู ซึ่งได้แก่ วัสดุ สิ่งของ เครื่องใช้ รูปภาพ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอน บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สื่อการเรียนการสอน คือ สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนให้เกิดความสนุกสนาน และเกิดความเข้าใจดียิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ครูวางไว้เป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Carpenter และ Dale (อ้างโดย วิชัย วงศ์ใหญ่. 2523 : 76 – 78) ได้เสนอแนะวิธีเลือกและการจัดการสื่อการเรียนที่มีผลต่อการเรียนและการสอน 10 ประการ คือ

1. สื่อการเรียนจะต้องกระตุ้นผู้เรียน สิ่งสำคัญที่สุดและสิ่งแรกของพื้นฐานการสอนก็คือ การชักนำ การเสนอแนะชักจูง การส่งเสริมซึ่งเป็นกระบวนการของการกระตุ้นความสนใจ ความต้องการ ความปรารถนา และความประสงค์ที่จะเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. สิ่งที่จะเรียนมีความสัมพันธ์กับผู้เรียน วัสดุที่จะนำมาใช้สอนนั้นจะต้องมีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และสิ่งนั้นมีความหมายสำหรับผู้เรียนแต่ละบุคคล ซึ่งจะส่งเสริมความสามารถและความสำเร็จแต่ละระดับขั้นของผู้เรียน ตลอดจนผู้เรียนให้ความสนใจร่วมกิจกรรมจนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้

3. การเลือกหาแนวทางกระบวนการสอนและสื่อการเรียน ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับชีวิตความเป็นอยู่และประสบการณ์เดิมของเขาและปฏิสัมพันธ์กับวัสดุของการเรียนจนเกิดการตอบสนองขึ้นมา ฉะนั้นกระบวนการสอนและสื่อสารการเรียนจะต้องได้รับการวิเคราะห์และพยายามคัดเลือกสื่อที่ดีที่สุดและเหมาะสมกับผู้เรียนให้มากที่สุด

4. ความต้องการที่จะเรียงลำดับ การใช้สื่อการเรียนการสอนควรมีการจัดเรียงลำดับขั้นตอนเป็นอย่างดี จึงจะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ต้องการที่จะมีส่วนร่วมและการปฏิบัติ การเรียนรู้เป็นการทำกิจกรรมอย่างหนึ่งที่เน้นถึงการปฏิบัติรวมทั้งการเห็นและการได้ยิน อันจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการคิดใคร่ครวญค้นคว้าทดลอง สรุปหาข้อเท็จจริง เพราะการเรียนรู้นั้นจะต้องมีองค์ประกอบหลายอย่างมาช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ของผู้เรียน

6. การย้ำเน้นและการกระตุ้นให้คิดต่อ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้าใจและการขยายขอบเขตของการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้นและมั่นคงขึ้น การกระตุ้นให้เกิดความสนใจควรจะทำในแบบของการเรียนอย่างกว้าง ๆ เพื่อจะมีส่วนทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเกิดความมั่นใจเห็นแนวทางที่จะเรียน การย้ำเน้นอย่างกว้าง ๆ และให้เวลาสำหรับคิดค้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งของการเรียนรู้

7. ช่วงเวลาของการเสนอแนะสื่อการเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ระยะเวลาของการเสนอแนะข้อมูลต่าง ๆ ควรให้สัมพันธ์กับความสนใจ ความต้องการและต้องให้ระยะเวลาพิสูจน์ข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคน ครูจะต้องใช้วิจารณญาณในการให้เวลาคิดค้นของนักเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวนของผู้เรียนและความยากง่ายของเนื้อหาวิชาที่เรียนนั้น ๆ

8. ความมีประสิทธิภาพและความชัดเจนจะต้องสัมพันธ์กัน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นอย่างได้ผลขึ้นอยู่กับความกระจ่างชัด ความเป็นจริงอันเป็นส่วนที่สัมพันธ์กับความต้องการของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้เรียน ถ้าผู้เรียนไม่เข้าใจอย่างแท้จริงและไม่รู้จุดหมายของการเรียนแล้ว การเรียนรู้นั้นก็ไม่มีประโยชน์ สิ่งแรกที่เราควรพิจารณา คือ ตัวผู้เรียน และการเรียนรู้ของเขา

9. การสอนคือการถ่ายโยง การเรียนการสอนสมัยก่อนไม่เน้นการถ่ายโยงการเรียนรู้มากนัก ครูผู้สอนจะต้องพยายามสอนให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโยงขึ้น ผู้เรียนต้องการการชี้แนะการปฏิบัติจากการเรียนที่สามารถนำวิธีการจากการเรียนรู้ถ่ายโยงไปใช้ในชีวิตประจำวัน ฉะนั้นการวางแผนการสอนจะต้องส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายโยง หรือการนำไปใช้ โดยพยายามสร้างเสริมการเรียนรู้ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทั่ว ๆ ไป โดยการจัดประสบการณ์ที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ อันทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้นั้น

10. การรายงานผลของการเรียนรู้โดยทันที ผู้เรียนต้องการทราบผลของการเรียนรู้ไปแล้วเกี่ยวกับความถูกต้อง ความผิดพลาด ข้อเสนอแนะปรับปรุง แก้ไขจากสิ่งที่ได้กระทำไป สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพขึ้น ถ้าผู้เรียนได้ทราบผลโดยรวดเร็ว

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา (2527 : 131) ยังได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ทำให้บทเรียนเป็นที่น่าสนใจ และมีศูนย์รวมความสนใจของผู้เรียน
2. ช่วยทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้น
3. ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ร่วมกัน
4. ช่วยอธิบายสิ่งที่เข้าใจยากให้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น
5. ช่วยอธิบายความหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
6. ให้ความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ทำให้เด็กอ่านได้เร็วขึ้น
7. ช่วยแสดงสิ่งลี้ลับให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น
8. ช่วยขจัดปัญหาข้อจำกัดเรื่องเวลา ระยะเวลา และขนาดได้

และยังกล่าวถึงว่า ห้องเรียนเป็นสถานที่สำคัญที่สุดในโรงเรียนเพราะนักเรียนและครูใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในห้องเรียนห้องเรียนเป็นที่พบปะของครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน เป็นที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน หรือการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก อนึ่ง การสอนจะเกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ครูผู้สอนจะต้องใช้วิธีสอนหลายวิธีและกิจกรรมหลายแบบ ดังนั้น การจัดบรรยากาศต่าง ๆ เหล่านี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เด็กรักโรงเรียน ไม่อยากขาดเรียน ซึ่งทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ด้วยดี เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 การวัดและการประเมินผล

ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า การวัด ไว้หลายความหมายด้วยกัน ดังนี้

การวัด หมายถึง กระบวนการในการกำหนดสัญลักษณ์หรือตัวเลขให้กับสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพื่อแทนคุณภาพหรือปริมาณของสิ่งนั้นอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2514 : 21)

การวัด หมายถึง การกำหนดค่าตัวเลขให้กับสิ่งของหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด (ไสว เลี่ยมแก้ว. 2527 : 45)

การวัดผล หมายถึง การตรวจสอบหรือค้นหาว่าสิ่งที่เราต้องการตรวจสอบนั้น มีปริมาณและคุณภาพมากน้อยเพียงใด การวัดปริมาณนั้นถ้าใช้เครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน ผลของการวัดก็จะออกมาเป็นตัวเลขถูกต้องแน่นอน ส่วนการวัดคุณภาพนั้นอาศัยการสังเกตและความรู้สึก (กมล สุดประเสริฐ. 2510 : 6)

การวัดผลการศึกษา หมายถึง วิธีการที่จะวัดพัฒนาการและความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนโดยใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ สิ่งที่จะได้จากการวัดนั้นจะได้ออกมาเป็นตัวเลข หรือคะแนน (ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา. 2527 : 146) และยังได้กล่าวถึงลักษณะของการวัดผล 2 ประการ คือ

1. วัดผลทางกายภาพ (Physical Phase) เป็นผลการวัดพัฒนาการทางด้านร่างกายโดยเฉพาะ เป็นการวัดที่มีตัวตนมองเห็นได้และง่ายต่อการวัด เช่น การวัดน้ำหนักส่วนสูง

2. วัดผลทางด้านจิตวิทยา (Psychological Phase) เป็นการวัดผลสิ่งเป็นนามธรรม เช่น วัดความสามารถ วัดความสนใจ วัดความพึงพอใจ วัดความถนัด ฯลฯ

จุดมุ่งหมายของการวัดผล พอจะกล่าวได้กว้าง ๆ 3 ประการ คือ

1. เพื่อต้องการทราบว่าผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ได้มีความรู้มากน้อยเพียงไร อยู่ในระดับไหนของกลุ่ม หรือได้ผลอย่างไร เพื่อจะนำผลการวัดนั้นไปใช้ประโยชน์ในทางด้านอื่น ๆ เช่น เพื่อการแนะนำ หรือเพื่อบันทึกความงอกงาม เป็นต้น

2. เพื่อการแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายข้อนี้สำคัญมากเพราะถือว่าการวัดเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน จะต้องมีการทำควบคู่กับการสอนอยู่เสมอ เพื่อจะได้นำผลการวัดไปพัฒนาผู้เรียนได้ถูกจุด และมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อการประเมินผล การวัดผลทุกครั้งจะต้องมีการประเมินผลทุกครั้งเพื่อจะได้ทราบว่าเด็กอยู่ในตำแหน่งใดของกลุ่ม หรือบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ นักเรียนคนใด อ่อน เก่ง ปานกลาง สิ่งเหล่านี้จะตัดสินได้ ต้องมีการประเมินเสียก่อน

การประเมินผล หมายถึง การเอาผลการวัดต่าง ๆ มาประมวลชี้ขาดในขั้นสรุป กล่าวคือ การเอาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาจากการวัดทั้งที่ได้ผลออกมาเป็นตัวเลข และเป็นความรู้สึกที่ตัดสินออกมาว่า ดี – ไม่ดี , พอใจ – ไม่พอใจ ฯลฯ (กมล สุดประเสริฐ. 2521 : 6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการตัดสินใจ พิจารณา ตีค่า หรือสรุปว่า สิ่งที่พิจารณาอยู่นั้นมีค่าเหมาะกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เพียงใด (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2514 : 21)

การประเมิน หมายถึง การลงความเห็นว่า ดี เลว ถูก ผิด ผ่าน ไม่ผ่าน ได้ระดับคะแนน 4,3,2,1,0 เป็นต้น (ไสว เลี่ยมแก้ว. 2527 : 46)

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา (2527 : 157) ได้กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนว่าแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. การประเมินผลก่อนสอน (Pre-assessment or Pre – evaluation) เป็นการประเมินผลความรู้เดิมก่อนทำการสอน ซึ่งมุ่งวัดความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นก่อนทำการสอน

2. การประเมินผลย่อย (Formative evaluation) เป็นการประเมินผลระหว่างทำการสอนในแต่ละรายวิชา โดยจะทำการทดสอบหลังจากจบการเรียนแต่ละหน่วยการสอนแล้ว เพื่อเป็นการติดตามผลการเรียนว่านักเรียนมีความรู้จริงหรือไม่นั่นเอง จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป

นอกจากนี้ การประเมินผลย่อย ยังเป็นการประเมินข้อบกพร่องในการสอน อันจะเป็นลู่ทางไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

3. การประเมินผลรวม (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลครั้งสุดท้าย หลังจากการเรียนการสอนในวิชานั้นสิ้นสุดลงแล้ว เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนคนนั้นๆ ได้ผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และผ่านในระดับใด

2.6 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็นรักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จารึก นนทวาสี (2524 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง เกณฑ์การตัดสินครูประถมศึกษาดีเด่น ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ ความเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด 62 คน และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย 80 คน ที่มีต่อคุณลักษณะของครูดีเด่น สามารถนำไปจัดเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการตัดสินครูประถมศึกษาดีเด่นได้ รวม 101 ข้อ แยกเป็นหมวดต่าง ๆ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านความสัมพันธ์และการบริหาร ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัวครู ด้านธุรการและการพัฒนา

น้อย อัฐธรรมรัตน์ (2525 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบระหว่างคุณสมบัติของครูที่โรงเรียนประถมศึกษาต้องการกับคุณสมบัติครูประจำการ วุฒิปริญญาตรี พบว่า คุณสมบัติของครูที่โรงเรียนประถมศึกษาต้องการมีดังต่อไปนี้

1. ด้านการดูแลปกครองช่วยเหลือนักเรียน

2. ด้านวิชาการ การสอน บุคลิกลักษณะและอุปนิสัยการเป็นครู ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ด้านการเป็นพลเมืองดี ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นบางเรื่องอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เรื่องการพิจารณาและยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา

มัสลิน แก้วสุวรรณ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชางานเกษตรของนักเรียนโรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาพบว่า ครูใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย บรรยายและบอกให้จด ส่วนการบรรยายประกอบการสาธิตใช้ปานกลาง วิธีการสอนที่ครูใช้น้อย คือ การให้นักเรียนออกมาอภิปราย และครูสรุปในตอนท้ายและวิธีการค้นคว้าโดยตนเองและทำรายงานส่ง นักเรียนส่วนใหญ่จะชอบวิธีการสอนแบบบรรยาย และให้ปฏิบัติจริง ส่วนการบรรยายประกอบการสาธิตให้ดู นักเรียนมีความชอบปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสิทธิ์ ทรงประโคน (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนพลับพลาชัยพิทยาคม ต.จันดุม อ.พลับพลาชัย จ.บุรีรัมย์ จากการศึกษาพบว่า ครูใช้วิธีสอนแบบบรรยายและให้ปฏิบัติจริง ร้อยละ 40.2 ครูมีวิธีการสอนหลายวิธี ร้อยละ 23.4 ครูสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต ร้อยละ 17.7 ครูสอนแบบบรรยาย ร้อยละ 8.7 ครูให้แสดงความคิดเห็นและโต้ตอบระหว่างเรียน ร้อยละ 4.9 ครูให้ค้นคว้าด้วยตนเอง ครูทำการทดสอบก่อนเรียนทุกครั้ง และครูสอนแบบบรรยายและบอกให้จดทุกครั้งตามลำดับ

ฉวีวรรณ เรืองชาญ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า การเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานทำให้นักเรียนมีความขยันมากที่สุด นักเรียนมีความเห็นว่าครูผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานแต่งกายสุภาพเรียบร้อยมากที่สุด ส่วนในเรื่องวิธีการสอน การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนโดยการสอดแทรกเรื่องตลกในขณะสอนใช้เป็นประจำมากที่สุด อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ฝึกปฏิบัตินอกห้องเรียนมีเพียงพอมากที่สุด ส่วนสถานที่ฝึกภาคปฏิบัตินอกห้องเรียนทางสัตวบาลไม่มีเลย นักเรียนมีความเห็นว่าสิ่งที่ต้องปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐาน 3 อันดับแรก คือ ปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ปรับปรุงชั่วโมงการเรียนภาคทฤษฎีให้น้อยลง และปรับปรุงชั่วโมงปฏิบัติให้มากขึ้น ตามลำดับ

สุภาวดี หวังปาน (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครูเกษตรในรายวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษาเกษตรศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2540 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาชีพครูเกษตรต่าง ๆ ในด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลในวิชาชีพครูเกษตร โดยส่วนรวมแล้วมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ยกเว้นในวิชาจิตวิทยาการศึกษา และวิชาหลักการสอน นักศึกษายังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องของการใช้สื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน

มยุรี เศวตนัย (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะครูที่ดีตามแนวคิดของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ทำให้ทราบถึงลักษณะของครูที่ดี คือ 1)ด้านบุคลิกภาพ ครูควรรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรู้ดี แต่งกายสะอาด สุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีอารมณ์ดี 2) ด้านวิชาชีพครู ครูควรวางตนเป็นแบบอย่างที่ดี สอนดี สอนให้นักเรียนแก้ปัญหาได้ มีประชาธิปไตย และ 3)ด้านคุณธรรม จริยธรรม ครูควรเป็นผู้ให้คำปรึกษา ให้ความยุติธรรม ให้อภัย เห็นคุณค่าของศิษย์ มีความซื่อสัตย์สุจริต และเมตตากรุณาแก่ศิษย์ทุกคน

Lawrence (อ้างโดย คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 35) ได้วิจัยเรื่อง ความสามารถในการปฏิบัติงานของครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสภาการศึกษาของรัฐฟลอริดา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศสหรัฐอเมริกาที่เรียกว่า The Teacher Education Advisory Council) เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นโดยนักการศึกษาผู้มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในวงการศึกษา และได้มีการแก้ไขทบทวนโดยบุคคลอื่น ๆ อีกหลายขั้นตอน แบบสอบถามชุดนี้วัดความสามารถของครู 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ด้านบุคลิกภาพ คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ พร้อมที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลง รักเด็ก ยอมรับในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย รับฟังผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีมนุษยสัมพันธ์และอุทิศตนเพื่อการเรียนของเด็กทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน

2. ด้านความรู้ความเข้าใจ คือ มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการทางกายและทางสมอง มีความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ ขบวนการทำงานของกลุ่ม เข้าใจในการจัดการศึกษาของชาติ

3. ด้านทักษะการสอน คือ มีทักษะในการสอน ฟัง พูด อ่าน เขียน และใช้โสตทัศนอุปกรณ์ มีเทคนิคในการแก้ปัญหา ใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และใช้แหล่งวิทยาการ ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มีการประสานงานกับครูคนอื่น

Back (อ้างโดย มยุรี เศวตนัย. 2542 : 44) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูโดยใช้แบบสอบถามที่มี 100 ข้อ ไปให้นักเรียนในชั้นปีที่ 6 จำนวน 2,018 คน ในโรงเรียนของรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา คำถามทั้งหมดอยู่ในคุณลักษณะ 5 ประการ คือ

1. ความเอาใจใส่นักเรียน เช่น ช่วยเหลือนักเรียนในด้านอารมณ์และสังคม

2. มีความรู้จะให้แก่นักเรียนได้ สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ช่วยเหลือให้มีสัมฤทธิ์ผลจากการเรียนด้านต่าง ๆ สมตามความมุ่งหมายที่วางไว้

3. มีระเบียบวินัย สามารถควบคุมบรรยากาศของห้องเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี

4. มีคุณสมบัติในการส่งเสริมกำลังใจนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการเรียน

5. มีความสามารถในการปรับปรุงวิธีการสอนให้ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง จำนวน 8,148 คน จากโรงเรียนจำนวน 299 โรงเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. 2544 : 1)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง จำนวน 420 คน จากโรงเรียนจำนวน 30 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (อ้างโดย บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ใช้สำรวจความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของนักเรียนประถมศึกษา จำนวน 4 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ และแบบเติมข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร เกี่ยวกับ

2.1 ด้านหลักสูตร

2.2 ด้านครู

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

2.4 ด้านการวัดและการประเมินผล

แบบสอบถามส่วนนี้ เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มี 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย (ดังแสดงในภาคผนวก ค)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร คู่มือ ตำรา วารสาร บทความ สิ่งพิมพ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 จัดทำแบบสอบถามฉบับร่างตามกรอบรายงานที่ได้ศึกษาค้นคว้าและตามขอบเขตของการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ

3.3.3 นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน (ดังแสดงในภาคผนวก ก) ตรวจสอบ พิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา ความเที่ยงตรง ตามเนื้อหาและโครงสร้างของแบบทดสอบ แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.3.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน โรงเรียนวัดขุนสิทธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 30คน ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3.5 นำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำอีกครั้งหนึ่ง

3.3.6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง (ดังแสดงในภาคผนวก ข) ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 420 ชุด คิดเป็นร้อย 100.00

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาแจกแจงความถี่

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC $^{+}$(Statistical Package for the Social Science) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เรื่องสถานภาพทั่วไปของนักเรียน วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ตอนที่ 2 เรื่องความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร

2.1 ศึกษาความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ใช้เกณฑ์ ดังนี้ (รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2533 :44 – 45)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.50 – 3.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

1.50 – 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

1.00 – 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

2.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรกับเพศ ศาสนา และอาชีพหลักของครอบครัวนักเรียน วิเคราะห์โดยหาค่า Chi-square ผลการวิเคราะห์ นำเสนอผลโดยตารางและแปลผลโดยการบรรยาย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ได้เก็บรวบรวมตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 420 คน มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ในตารางที่ 1

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ในด้านต่าง ๆ ทั้งสี่ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครู ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล ดังเสนอในตารางที่ 4.2 ถึงตารางที่ 4.5

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรกับเพศ ศาสนา และอาชีพหลักของครอบครัวนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ดังเสนอในตารางที่ 4.6 ถึงตารางที่ 4.17

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

ตารางที่ 4.1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	จำนวน (คน) (n = 420)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	174	41.4
หญิง	246	58.6
2. อายุ		
11 ปี	82	19.5
12 ปี	306	72.9
13 ปี	32	7.6
เฉลี่ย 11.9 ปี		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) (n = 420)	ร้อยละ
3. ศาสนาที่นับถือ		
พุทธ	370	88.1
อิสลาม	49	11.7
คริสต์	1	0.2
4. อาชีพหลักของครอบครัว		
เกษตรกรรม	194	46.2
รับจ้างทั่วไป	103	24.5
ค้าขาย	77	18.3
รับราชการ	31	7.4
ลูกจ้างภาคเอกชน	10	2.4
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3	0.7
อื่น ๆ	2	0.5

จากตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า นักเรียนเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีจำนวนร้อยละ 58.6 และเพศชายมีจำนวนร้อยละ 41.4 นักเรียนมีอายุเฉลี่ย 11.9 ปี โดยส่วนใหญ่มีอายุ 12 ปี (ร้อยละ 72.9) รองลงมา อายุ 11 ปี (ร้อยละ 19.2) และอายุ 13 ปี (ร้อยละ 7.6) นักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ88.1) ส่วนที่เหลือนับถือศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 11.7) และศาสนาคริสต์ (ร้อยละ 0.2) และพบว่านักเรียนที่ครอบครัวประกอบอาชีพหลักทางด้านเกษตรกรรมมากที่สุด (ร้อยละ 46.2) รองลงมา คือ อาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ24.5) อาชีพค้าขาย (ร้อยละ18.3) และอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 7.4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านหลักสูตร ด้านครู ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล

ตารางที่ 4.2 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านหลักสูตร

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	ระดับความ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	คะแนน (n = 420)	พึงพอใจ
1. เนื้อหาส่งเสริมให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของงานเกษตร	254 (60.5)	147 (35.0)	19 (4.5)	2.56	มาก
2. เนื้อหาที่เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	248 (59.0)	149 (35.0)	23 (5.5)	2.53	มาก
3. เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	206 (49.0)	171 (40.7)	43 (10.3)	2.38	ปานกลาง
4. เนื้อหาของเรื่องที่เรียนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	134 (31.9)	278 (66.2)	8 (1.9)	2.30	ปานกลาง
5. เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	131 (31.2)	242 (57.6)	47 (11.0)	2.20	ปานกลาง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถ	86 (20.5)	285 (67.8)	49 (11.7)	2.09	ปานกลาง
7. เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความรู้สึกหรือสิ่งที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อน	111 (26.4)	228 (54.3)	81 (19.3)	2.07	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 แสดงระดับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ในด้านหลักสูตร พบว่าความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 รายการ คือ เนื้อหาส่งเสริมให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของงานเกษตร และเนื้อหาที่เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ที่เหลือนอกจากนั้นเป็นความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่ เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เนื้อหาของเรื่องมีความชัดเจนและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้าใจง่าย เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถ และเนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อน

ตารางที่ 4.3 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านครู

รายการ	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย คะแนน (n = 420)	ระดับความพึงพอใจ
1. ครูตั้งใจสอนเอาใจใส่นักเรียน	314 (74.8)	95 (22.6)	11 (2.6)	2.72	มาก
2. แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	291 (69.3)	124 (29.5)	5 (1.2)	2.68	มาก
3. ครูช่วยเหลือดูแลนักเรียน	248 (59.0)	155 (37.0)	17 (4.0)	2.55	มาก
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม	224 (53.3)	168 (40.0)	28 (6.7)	2.46	ปานกลาง
5. อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ	204 (48.6)	189 (45.0)	27 (6.4)	2.42	ปานกลาง
6. มีวิธีการสอนหลายแบบเหมาะกับวัยนักเรียน	209 (49.8)	169 (40.2)	42 (10.0)	2.39	ปานกลาง
7. ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนได้เหมาะสม	209 (49.8)	166 (39.5)	45 (10.7)	2.39	ปานกลาง
8. ให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานตรงกับเนื้อหาที่เรียน	187 (44.5)	209 (49.8)	24 (5.7)	2.38	ปานกลาง
9. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	220 (52.4)	140 (33.3)	60 (14.3)	2.38	ปานกลาง
10. ครูมีการบันทึกผลพร้อมข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน	184	205	31	2.36	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	ระดับความ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	คะแนน (n = 420)	พึงพอใจ
11. ครูให้คำชมเชยทุกครั้งเมื่อปฏิบัติตนเหมาะสม	190 (41.0)	168 (45.5)	62 (13.5)	2.30	ปานกลาง
12. มีวิธีการสอนที่นักเรียนรู้สึกอยากเรียน	169 (40.2)	206 (49.1)	45 (10.7)	2.29	ปานกลาง
13. มีกิจกรรมให้นักเรียนทำอย่างเพื่อให้นักเรียนสนุกกับการเรียน	194 (46.2)	156 (37.1)	70 (16.7)	2.29	ปานกลาง
14. มีการสาธิตให้นักเรียนดูก่อนปฏิบัติจริง	194 (46.2)	155 (36.9)	71 (16.9)	2.29	ปานกลาง
15. ครูมีการบันทึกผลพร้อมข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน	172 (41.0)	191 (45.5)	57 (13.5)	2.27	ปานกลาง
16. สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าเรียน	152 (36.2)	196 (46.7)	72 (17.1)	2.19	ปานกลาง
17. สรุปเนื้อหาก่อนจบคาบเรียนทุกครั้ง	132 (31.4)	194 (46.2)	94 (22.4)	2.09	ปานกลาง
18. ไม่ใช้วิธีการตำหนิหรือลงโทษเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ	124 (29.5)	183 (43.6)	113 (26.9)	2.02	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 แสดงระดับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ในด้านครูผู้สอน พบว่าความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 รายการ คือ ครูตั้งใจสอนเอาใจใส่นักเรียน แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และครูช่วยเหลือดูแลนักเรียน และอยู่ในระดับปานกลาง 15 รายการ คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม อารมณ์ดียิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ มีวิธีการสอนหลายแบบเหมาะกับวัยนักเรียน ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนได้เหมาะสม ให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานตรงกับเนื้อหาที่เรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ครูมีการบันทึกผลพร้อมข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขทุกครั้งที่ปฏิบัติงาน ครูให้คำชมเชยทุกครั้งเมื่อปฏิบัติตนได้เหมาะสม มีวิธีการสอนที่นักเรียนรู้สึกอยากเรียน มีกิจกรรมให้นักเรียนทำหลายอย่างเพื่อให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียน มีการสาธิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้นักเรียนดูก่อนปฏิบัติจริง ครูมีการบันทึกผลพร้อมข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าเรียน สรุปเนื้อหาก่อนจบคาบเรียนทุกครั้ง และไม่ใช้วิธีการตำหนิหรือลงโทษเมื่อไม่เข้าใจ

ตารางที่ 4.4 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านสื่อการเรียนการสอน

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ยคะแนน (n = 420)	ระดับความพึงพอใจ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านการเตรียมดิน (เช่น จอบ คราด) อย่างเพียงพอ	243 (57.9)	142 (33.8)	35 (8.3)	2.49	ปานกลาง
2. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านการเตรียมดิน (เช่น จอบ คราด) อย่างเหมาะสม	227 (54.0)	151 (36.0)	42 (10.0)	2.44	ปานกลาง
3. มีการใช้หนังสือประกอบการเรียน	233 (55.5)	129 (30.7)	58 (13.8)	2.41	ปานกลาง
4. เครื่องมืออยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้	178 (42.4)	203 (48.3)	39 (9.3)	2.33	ปานกลาง
5. ครูใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนสัมพันธ์ กับเนื้อหาที่เรียน	180 (42.9)	198 (47.1)	42 (10.0)	2.32	ปานกลาง
6. สถานที่ที่ใช้ปฏิบัติงานเกษตร	175 (41.7)	202 (48.1)	43 (10.2)	2.31	ปานกลาง
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	175 (41.7)	188 (44.7)	57 (13.6)	2.28	ปานกลาง
8. สภาพห้องเรียน	151 (36.0)	241 (57.3)	28 (6.7)	2.29	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	ระดับความ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	คะแนน (n = 420)	พึงพอใจ
9. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกรตัดกิ่ง มีดตอนกิ่ง) อย่างเหมาะสม	165 (39.9)	171 (40.7)	84 (20.0)	2.19	ปานกลาง
10. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกรตัดกิ่ง มีดตอนกิ่ง) อย่างเพียงพอ	173 (42.2)	155 (36.9)	92 (21.9)	2.19	ปานกลาง
11. การซ่อมแซมเครื่องมือที่ชำรุด	140 (33.3)	215 (51.2)	65 (15.5)	65	ปานกลาง
12. แหล่งน้ำที่ใช้ในงานเกษตร	150 (35.7)	186 (44.3)	84 (20.0)	2.15	ปานกลาง
13. ครูนำสื่อของจริงมาใช้ประกอบการเรียน	148 (35.2)	181 (43.1)	91 (21.7)	2.13	ปานกลาง
14. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างพอเพียง	70 (16.7)	177 (42.1)	173 (41.2)	1.75	ปานกลาง
15. นักเรียนมีโอกาสไปศึกษานอกสถานที่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น)	86 (20.5)	145 (34.5)	189 (45.0)	1.75	ปานกลาง
16. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเหมาะสม	72 (17.2)	169 (40.2)	179 (42.6)	1.74	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 แสดงความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ความพึงพอใจโดยเฉลี่ยของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด คือ มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านการเตรียมดิน (จอบ คราด) อย่างเพียงพอ มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านการเตรียมดิน(จอบ คราด) อย่าง เหมาะสม มีการใช้หนังสือประกอบการเรียน เครื่องมืออยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ ครูใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน สถานที่ที่ใช้ปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานเกษตร นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน สภาพห้องเรียน มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกรตัดกิ่ง มีดตอนกิ่ง)อย่างเหมาะสม มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกรตัดกิ่ง มีดตอนกิ่ง)อย่างเพียงพอ การซ่อมแซมเครื่องมือที่ชำรุด แหล่งน้ำที่ใช้ในงานเกษตร ครูนำสื่อของจริงมาใช้ประกอบการเรียน มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเหมาะสม นักเรียนมีโอกาสไปทัศนศึกษานอกสถานที่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) และมีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ)อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 4.5 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านการวัดและการประเมินผล

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	คะแนน (n = 420)	
1. ครูวัดและประเมินผลความรับผิดชอบต่อผลงาน	229 (54.5)	160 (38.1)	31 (7.4)	2.47	ปานกลาง
2. ครูมีวิธีการประเมินผลโดยดูจากผลงาน	217 (51.7)	174 (41.4)	29 (6.9)	2.44	ปานกลาง
3. ครูวัดและประเมินผลจากความสนใจและ	200 (47.6)	190 (45.2)	30 (7.2)	2.40	ปานกลาง
4. ครูวัดและประเมินผลจากกระบวนการปฏิบัติงาน	192 (45.7)	187 (44.5)	41 (9.8)	2.35	ปานกลาง
5. ครูวัดและประเมินผลการทำงานร่วมกับผู้อื่น	186 (44.3)	191 (45.5)	43 (10.2)	2.34	ปานกลาง
6. ครูวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	178 (42.4)	203 (48.3)	39 (9.3)	2.33	ปานกลาง
7. ครูวัดและประเมินผลจากการเข้าร่วมกิจกรรม	154 (36.7)	222 (52.9)	44 (10.4)	2.26	ปานกลาง
8. มีการสรุปผลการประเมินให้นักเรียนทราบเป็นระยะและเสนอแนะแก้ไขปรับปรุง	185 (44.0)	181 (43.1)	54 (12.9)	2.31	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	ระดับความ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	คะแนน (n = 420)	พึงพอใจ
9. ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบ	172 (41.0)	171 (40.7)	77 (18.3)	2.22	ปานกลาง
10. ครูมีวิธีการประเมินหลายครั้งด้วยวิธีการ	146 (34.8)	200 (47.6)	74 (17.6)	2.17	ปานกลาง
11. ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบระหว่างเรียน	145 (34.5)	194 (46.2)	81 (19.3)	2.15	ปานกลาง
12. ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน	152 (36.2)	175 (41.7)	93 (22.1)	2.14	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 แสดงระดับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ด้านการวัดและการประเมินผล พบว่าความพึงพอใจโดยเฉลี่ยของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด คือ มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการที่ครูวัดและประเมินผลความรับผิดชอบต่อผลงาน ครูมีวิธีการประเมินผลโดยดูจากผลงาน ครูวัดและประเมินผลจากความสนใจและความตั้งใจเรียน จากกระบวนการปฏิบัติงาน และครูวัดและประเมินผลการทำงานร่วมกับผู้อื่น ครูวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ครูวัดและประเมินผลจากการเข้าร่วมกิจกรรม มีการสรุปผลให้นักเรียนทราบเป็นระยะและเสนอแนะแก้ไขปรับปรุง ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบหลังเรียนจบเนื้อหา ครูมีวิธีการประเมินหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบระหว่างเรียน และครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรกับเพศ ศาสนา และอาชีพหลักของครอบครัวนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านหลักสูตรกับเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	เพศ ชาย n = 174 หญิง n = 246	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
1. เนื้อหาของเรื่องที่เรียนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	ชาย	56 (32.2)	114 (65.5)	4 (2.3)	0.270^{NS}
	หญิง	78 (31.7)	164 (66.7)	4 (1.6)	
2. เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	ชาย	56 (32.5)	100 (57.5)	18 (10.3)	0.285^{NS}
	หญิง	75 (30.5)	142 (57.7)	29 (11.3)	
3. เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	ชาย	85 (48.9)	67 (38.5)	22 (12.6)	2.037^{NS}
	หญิง	121 (49.2)	104 (42.3)	21 (8.5)	
4. เนื้อหาที่เรียนนำไปใช้ประโยชน์	ชาย	100 (57.5)	61 (35.0)	13 (7.5)	2.299^{NS}
	หญิง	148 (60.2)	88 (35.7)	10 (4.1)	
5. เนื้อหาส่งเสริมให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเกษตร	ชาย	107 (61.5)	60 (34.5)	7 (4.0)	0.238^{NS}
	หญิง	147 (59.8)	87 (35.4)	12 (4.8)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	เพศ ชาย n = 174 หญิง n = 246	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
6. เนื้อหามีความยากง่าย	ชาย	39	115	20	0.689^{NS}
เหมาะสมกับความ		(22.4)	(66.1)	(11.5)	
สามารถ	หญิง	47	170	29	
		(19.1)	(69.1)	(11.8)	
7. เนื้อหาที่เรียนสอดคล้อง	ชาย	43	97	34	0.458^{NS}
กับความรู้ หรือสิ่งที่		(24.7)	(55.7)	(19.5)	
นักเรียนเคยได้ยินมาก่อน	หญิง	68	131	47	
		(27.6)	(53.3)	(19.1)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

ตารางที่ 4.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรด้านหลักสูตรกับเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านครูกับเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	เพศ ชาย n = 174 หญิง n = 246	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
1. แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	ชาย	123	51	-	3.626^{NS}
		(70.7)	(29.3)	-	
	หญิง	168	73	5	
		(68.3)	(29.7)	(2.00)	
2. อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เสมอ	ชาย	85	85	9	0.797^{NS}
		(48.9)	(46.0)	(5.1)	
	หญิง	119	109	18	
		(48.4)	(44.3)	(7.3)	
3. ครูตั้งใจสอน เอาใจใส่นักเรียน	ชาย	136	34	4	1.820^{NS}
		(78.2)	(19.5)	(2.3)	
	หญิง	178	61	7	
		(72.4)	(24.8)	(2.8)	
4. ครูช่วยเหลือ ดูแลนักเรียน	ชาย	110	58	6	2.166^{NS}
		(63.2)	(33.3)	(3.4)	
	หญิง	138	97	11	
		(56.1)	(39.4)	(4.5)	
5. มีวิธีการสอนหลายแบบ เหมาะกับวัยนักเรียน	ชาย	86	68	20	0.769^{NS}
		(49.4)	(39.1)	(11.5)	
	หญิง	123	101	22	
		(11.5)	(41.1)	(8.9)	
6. มีวิธีการสอนที่นักเรียนรู้สึกอยากเรียน	ชาย	70	89	15	1.483^{NS}
		(40.2)	(51.1)	(8.7)	
	หญิง	99	117	30	
		(41.2)	(47.6)	(12.2)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	เพศ ชาย n = 174 หญิง n = 246	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	ชาย	99 (56.9)	53 (30.5)	22 (12.6)	2.453^{NS}
	หญิง	121 (49.2)	87 (35.4)	38 (15.4)	
8. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม	ชาย	87 (50.0)	73 (42.0)	14 (8.0)	1.750^{NS}
	หญิง	137 (55.7)	95 (38.6)	14 (5.7)	
9. ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนได้เหมาะสม	ชาย	85 (48.9)	63 (36.2)	28 (14.9)	5.834^{NS}
	หญิง	124 (50.4)	103 (41.9)	19 (7.7)	
10. สรุปเนื้อหาก่อนจบคาบเรียนทุกครั้ง	ชาย	54 (31.0)	81 (46.6)	39 (22.4)	0.023^{NS}
	หญิง	78 (31.7)	113 (45.9)	55 (22.4)	
11. มีกิจกรรมให้นักเรียนทำหลายอย่างเพื่อให้นักเรียนสนุกกับการเรียน	ชาย	89 (51.1)	65 (37.4)	20 (11.5)	6.354^{NS}
	หญิง	105 (42.7)	91 (37.0)	50 (20.3)	
12. สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าเรียน	ชาย	68 (39.1)	80 (46.0)	26 (14.9)	1.555^{NS}
	หญิง	84 (34.1)	116 (47.2)	46 (18.7)	
13. มีการสาธิตให้นักเรียนดูก่อนปฏิบัติจริง	ชาย	84 (48.3)	61 (35.1)	29 (16.7)	0.564^{NS}
	หญิง	110 (44.7)	94 (38.2)	72 (17.1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	เพศ ชาย n = 174 หญิง n = 246	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
14. ให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานตรงกับเนื้อหาที่เรียน	ชาย	82 (47.1)	82 (47.1)	10 (5.7)	0.867^{NS}
	หญิง	105 (42.7)	127 (51.6)	14 (5.7)	
15. ครูมีการบันทึกผลพร้อมข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน	ชาย	75 (43.1)	73 (42.0)	26 (14.9)	1.558^{NS}
	หญิง	97 (39.4)	118 (48.0)	31 (12.6)	
16. ครูให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนปฏิบัติตนได้เหมาะสม	ชาย	79 (45.4)	73 (42.0)	22 (12.6)	1.188^{NS}
	หญิง	111 (45.1)	95 (38.6)	40 (16.3)	
17. ไม่ใช้วิธีการตำหนิหรือลงโทษเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ	ชาย	58 (33.3)	72 (41.4)	44 (25.3)	2.077^{NS}
	หญิง	66 (26.8)	111 (45.1)	69 (28.1)	
18. มีการสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่ถูกต้องและเหมาะสม	ชาย	79 (45.4)	87 (50.0)	8 (4.6)	3.376^{NS}
	หญิง	105 (42.7)	118 (48.0)	23 (9.3)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

ตารางที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรด้านครูกับเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดตรัง พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายการ

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านสื่อการเรียนการสอนกับเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	เพศ ชาย n = 174 หญิง n = 246	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
1. มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	ชาย	101 (58.1)	51 (29.3)	22 (12.6)	0.837^{NS}
	หญิง	132 (53.7)	78 (31.7)	36 (14.6)	
2. ครูนำสื่อของจริงมาใช้ประกอบการเรียน	ชาย	63 (36.2)	79 (45.4)	32 (18.4)	1.917^{NS}
	หญิง	85 (34.6)	102 (41.5)	59 (24.1)	
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	ชาย	66 (37.9)	80 (46.0)	28 (16.1)	2.484^{NS}
	หญิง	109 (44.3)	108 (43.9)	29 (11.8)	
4. ครูใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน	ชาย	77 (44.3)	82 (47.1)	15 (8.6)	0.700^{NS}
	หญิง	103 (41.9)	116 (47.1)	27 (11.0)	
5. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกร มีดตอน กิ่ง) อย่างเพียงพอ	ชาย	73 (42.0)	61 (35.0)	40 (23.0)	0.476^{NS}
	หญิง	100 (40.7)	94 (38.2)	52 (21.1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	เพศ ชาย n = 174 หญิง n = 246	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
6. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกร มีดตอน กิ่ง) อย่างเหมาะสม	ชาย	71 (40.8)	70 (40.2)	33 (19.0)	0.837^{NS}
	หญิง	94 (38.2)	101 (41.1)	51 (20.7)	
7. มีเครื่องมือสำหรับการการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเพียงพอ	ชาย	30 (17.2)	67 (38.5)	77 (44.3)	0.409^{NS}
	หญิง	42 (17.0)	102 (41.5)	102 (41.5)	
8. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเหมาะสม	ชาย	30 (17.2)	71 (40.8)	73 (42.0)	0.227^{NS}
	หญิง	40 (16.3)	106 (43.1)	100 (40.6)	
9. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านการเตรียมดิน (เช่น จอบ คราด) อย่างเพียงพอ	ชาย	95 (54.6)	66 (37.9)	13 (7.5)	2.303^{NS}
	หญิง	148 (60.2)	76 (30.9)	22 (8.9)	
10. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านการเตรียมดิน (เช่น จอบ คราด) อย่างเหมาะสม	ชาย	92 (52.9)	65 (37.4)	17 (9.7)	0.254^{NS}
	หญิง	135 (54.9)	86 (35.0)	25 (10.1)	
11. การซ่อมแซมเครื่องมือที่ชำรุด	ชาย	49 (28.2)	100 (57.5)	25 (14.3)	4.909^{NS}
	หญิง	91 (37.0)	115 (46.7)	40 (16.3)	
12. มีเครื่องมืออยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้	ชาย	71 (40.8)	90 (51.7)	13 (7.5)	1.964^{NS}
	หญิง	107 (43.5)	113 (45.9)	26 (10.6)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	เพศ ชาย n = 174 หญิง n = 246	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
13. สภาพห้องเรียน	ชาย	63 (36.2)	101 (58.0)	10 (5.8)	0.405^{NS}
	หญิง	88 (35.8)	140 (56.9)	18 (7.3)	
14. สถานที่ที่ใช้ปฏิบัติงานเกษตร	ชาย	67 (38.5)	88 (50.6)	19 (10.9)	1.227^{NS}
	หญิง	108 (43.9)	114 (46.3)	24 (9.8)	
15. แหล่งน้ำที่ใช้ในงานเกษตร	ชาย	56 (32.2)	84 (48.3)	34 (19.5)	2.136^{NS}
	หญิง	94 (38.2)	102 (41.5)	50 (20.3)	
16. นักเรียนมีโอกาสไปศึกษานอกสถานที่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น)	ชาย	30 (17.2)	70 (40.2)	74 (42.6)	4.723^{NS}
	หญิง	56 (22.8)	75 (30.5)	115 (46.7)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

ตารางที่ 4.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านสื่อการเรียนการสอนกับเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านการวัดและการประเมินผลกับเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	เพศ ชาย n = 174 หญิง n = 246	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
1. ครูวัดและประเมินผลจากความสนใจและการตั้งใจเรียน	ชาย	80 (46.0)	80 (46.0)	14 (8.0)	0.543^{NS}
	หญิง	120 (48.8)	110 (44.7)	16 (6.5)	
2. ครูวัดและประเมินผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมและความพึงพอใจของนักเรียน	ชาย	60 (34.5)	96 (55.2)	18 (10.3)	0.693^{NS}
	หญิง	94 (38.2)	126 (51.2)	26 (10.6)	
3. ครูวัดและประเมินผลกระบวนการปฏิบัติงาน	ชาย	84 (48.3)	75 (43.1)	15 (8.6)	0.957^{NS}
	หญิง	108 (43.9)	112 (45.5)	26 (10.6)	
4. ครูวัดและประเมินผลความรับผิดชอบต่อผลงาน	ชาย	98 (56.3)	64 (36.8)	12 (6.9)	0.405^{NS}
	หญิง	131 (53.3)	96 (39.0)	19 (7.7)	
5. ครูวัดและประเมินผลการทำงานร่วมกับผู้อื่น	ชาย	73 (42.0)	84 (48.3)	17 (9.7)	0.940^{NS}
	หญิง	113 (45.9)	107 (43.5)	26 (10.6)	
6. ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน	ชาย	61 (35.1)	72 (41.4)	41 (23.5)	0.382^{NS}
	หญิง	91 (37.0)	103 (41.9)	52 (21.1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	เพศ ชาย n = 174 หญิง n = 246	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
7. ครูวัดและประเมินผลระหว่างเรียน	ชาย	68 (39.0)	73 (42.0)	73 (19.0)	2.957^{NS}
	หญิง	77 (31.3)	121 (49.2)	48 (19.5)	
8. ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบหลังเรียนจบเนื้อหา	ชาย	73 (42.0)	75 (43.1)	26 (14.9)	2.352^{NS}
	หญิง	99 (40.2)	96 (39.0)	51 (20.8)	
9. ครูวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	ชาย	77 (44.3)	83 (47.7)	14 (8.0)	0.762^{NS}
	หญิง	101 (41.1)	120 (48.7)	25 (10.2)	
10. ครูมีวิธีการประเมินผลหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลาย	ชาย	63 (36.2)	82 (47.1)	29 (16.7)	0.347^{NS}
	หญิง	83 (33.7)	118 (48.0)	45 (18.3)	
11. ครูมีวิธีการประเมินผลโดยดูจากผลงาน	ชาย	92 (52.9)	72 (41.4)	10 (5.7)	0.661^{NS}
	หญิง	125 (50.8)	102 (41.5)	19 (7.7)	
12. มีการสรุปผลการประเมินให้นักเรียนทราบเป็นระยะและเสนอแนะแก้ไขปรับปรุง	ชาย	80 (46.0)	73 (42.0)	21 (12.0)	0.084^{NS}
	หญิง	105 (42.7)	108 (43.9)	33 (13.4)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านการวัดและการประเมินผลกับเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายการ

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านหลักสูตรกับศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	ศาสนา พุทธ n = 370 ศาสนาอื่น n = 50	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
1. เนื้อหาของเรื่องที่เรียนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	พุทธ	117 (31.6)	246 (66.5)	7 (1.9)	2.957^{NS}
	ศาสนาอื่น	17 (34.0)	32 (64.0)	1 (2.0)	
2. เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	พุทธ	109 (29.5)	220 (59.5)	41 (11.0)	4.846^{NS}
	ศาสนาอื่น	22 (44.0)	22 (44.0)	6 (12.0)	
3. เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	พุทธ	187 (50.5)	145 (39.2)	38 (10.3)	3.191^{NS}
	ศาสนาอื่น	19 (38.0)	26 (52.0)	5 (10.0)	
4. เนื้อหาที่เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	พุทธ	223 (60.3)	127 (34.3)	20 (5.4)	1.978^{NS}
	ศาสนาอื่น	25 (50.0)	22 (44.0)	3 (6.0)	
5. เนื้อหาส่งเสริมให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเกษตร	พุทธ	225 (60.8)	128 (34.6)	17 (4.6)	0.238^{NS}
	ศาสนาอื่น	29 (58.0)	19 (38.0)	2 (4.0)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

รายการ	ศาสนา พุทธ n = 370 ศาสนาอื่น n = 50	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
6. เนื้อหามีความยากง่าย เหมาะสมกับความสามารถ	พุทธ	82 (22.2)	424 (65.4)	46 (12.4)	8.630^{NS}
	ศาสนาอื่น	4 (8.0)	43 (86.0)	3 (6.0)	
7. เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความรู้ หรือสิ่งที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อน	พุทธ	92 (24.9)	209 (56.5)	69 (18.6)	6.303^{NS}
	ศาสนาอื่น	19 (38.0)	19 (38.0)	12 (24.0)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

ตารางที่ 4.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านหลักสูตรกับศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า ศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในรายการเนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถ และรายการเนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านครูกับศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	ศาสนา พุทธ n = 370 ศาสนาอื่น n = 50	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
1. แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	พุทธ	258 (69.7)	107 (28.9)	5 (1.4)	1.149^{NS}
	ศาสนาอื่น	33 (66.0)	17 (34.0)	- -	
2. อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ	พุทธ	179 (48.4)	170 (45.9)	21 (5.7)	3.382^{NS}
	ศาสนาอื่น	25 (50.0)	19 (38.0)	6 (12.0)	
3. ครูตั้งใจสอน เอาใจใส่นักเรียน	พุทธ	280 (75.7)	80 (21.6)	10 (2.7)	1.797^{NS}
	ศาสนาอื่น	34 (68.0)	15 (30.0)	1 (2.0)	
4. ครูช่วยเหลือ ดูแลนักเรียน	พุทธ	222 (60.0)	133 (35.9)	15 (4.1)	1.252^{NS}
	ศาสนาอื่น	26 (52.0)	22 (44.0)	2 (4.0)	
5. มีวิธีการสอนหลายแบบเหมาะสมกับวัยนักเรียน	พุทธ	185 (50.0)	151 (40.8)	34 (9.2)	2.332^{NS}
	ศาสนาอื่น	24 (48.0)	18 (36.0)	8 (16.0)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	ศาสนา พุทธ n = 370 ศาสนาอื่น n = 50	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
6. มีวิธีการสอนที่นักเรียนรู้สึกอยากเรียน	พุทธ	147 (39.7)	182 (49.2)	41 (11.1)	0.603^{NS}
	ศาสนาอื่น	22 (44.0)	24 (48.0)	4 (8.0)	
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	พุทธ	193 (52.2)	127 (34.3)	50 (13.5)	2.241^{NS}
	ศาสนาอื่น	27 (54.0)	13 (26.0)	10 (20.0)	
8. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม	พุทธ	195 (52.7)	148 (40.0)	27 (7.3)	2.086^{NS}
	ศาสนาอื่น	29 (58.0)	20 (40.0)	1 (2.0)	
9. ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนได้เหมาะสม	พุทธ	187 (50.5)	141 (38.1)	42 (11.4)	3.132^{NS}
	ศาสนาอื่น	22 (44.0)	25 (50.0)	3 (6.0)	
10. สรุปเนื้อหาก่อนจบคาบเรียนทุกครั้ง	พุทธ	120 (32.4)	166 (44.9)	84 (22.7)	2.323^{NS}
	ศาสนาอื่น	12 (24.0)	28 (56.0)	10 (20.0)	
11. มีกิจกรรมให้นักเรียนทำหลายอย่างเพื่อให้นักเรียนสนุกกับการเรียน	พุทธ	170 (45.9)	137 (37.0)	63 (17.1)	0.294^{NS}
	ศาสนาอื่น	24 (48.0)	19 (38.0)	7 (14.0)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	ศาสนา พุทธ n = 370 ศาสนาอื่น n = 50	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
12. สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าเรียน	พุทธ	135 (36.5)	177 (47.8)	58 (15.7)	4.891^{NS}
	ศาสนาอื่น	17 (34.0)	19 (38.0)	14 (28.0)	
13. มีการสาธิตให้นักเรียนดูก่อนปฏิบัติจริง	พุทธ	170 (45.9)	139 (37.6)	61 (16.5)	0.732^{NS}
	ศาสนาอื่น	24 (48.0)	16 (32.0)	10 (20.0)	
14. ให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานตรงกับเนื้อหาที่เรียน	พุทธ	160 (43.2)	188 (50.8)	22 (5.9)	2.124^{NS}
	ศาสนาอื่น	27 (54.0)	21 (42.0)	2 (4.0)	
15. ครูมีการบันทึกผลพร้อมข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน	พุทธ	158 (42.7)	164 (44.3)	48 (13.0)	4.052^{NS}
	ศาสนาอื่น	14 (28.0)	27 (54.0)	9 (18.0)	
16. ครูให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนปฏิบัติตนได้เหมาะสม	พุทธ	172 (46.5)	145 (39.2)	53 (14.3)	1.985^{NS}
	ศาสนาอื่น	18 (36.0)	23 (46.0)	9 (18.0)	
17. ไม่ใช้วิธีการตำหนิหรือลงโทษเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ	พุทธ	110 (29.7)	163 (44.1)	97 (26.2)	0.758^{NS}
	ศาสนาอื่น	14 (28.0)	20 (40.0)	16 (32.0)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	ศาสนา พุทธ n = 370 ศาสนาอื่น n = 50	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
18. มีการสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่ถูกต้องและเหมาะสม	พุทธ	164 (44.3)	180 (48.6)	26 (7.1)	0.7325^{NS}
	ศาสนาอื่น	20 (40.0)	25 (50.0)	5 (10.0)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

ตารางที่ 4.11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านครูกับศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า ศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านสื่อการเรียนการสอนกับศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	ศาสนา พุทธ n = 370 ศาสนาอื่น n = 50	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
1. มีการใช้สื่อประกอบการการสอน	พุทธ	208 (56.2)	116 (31.4)	46 (12.4)	4.986^{NS}
	ศาสนาอื่น	25 (50.0)	13 (26.0)	12 (24.0)	
2. ครูนำสื่อของจริงมาใช้ประกอบการเรียน	พุทธ	135 (36.5)	158 (42.7)	77 (20.8)	0.536^{NS}
	ศาสนาอื่น	13 (26.0)	23 (46.0)	14 (28.0)	
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	พุทธ	152 (41.1)	168 (45.4)	50 (13.5)	0.551^{NS}
	ศาสนาอื่น	23 (46.0)	20 (40.0)	7 (14.0)	
4. ครูใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน	พุทธ	161 (43.5)	168 (45.4)	41 (11.1)	5.935^{NS}
	ศาสนาอื่น	19 (38.0)	30 (60.0)	1 (2.0)	
5. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกร มีดตอนกิ่ง) อย่างเพียงพอ	พุทธ	152 (41.1)	134 (36.2)	84 (22.7)	0.519^{NS}
	ศาสนาอื่น	21 (42.0)	21 (42.0)	8 (16.0)	
6. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกร มีดตอนกิ่ง) อย่างเหมาะสม	พุทธ	145 (39.2)	151 (40.8)	74 (20.0)	0.014^{NS}
	ศาสนาอื่น	20 (40.0)	20 (40.0)	10 (20.0)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

รายการ	ศาสนา พุทธ n = 370 ศาสนาอื่น n = 50	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
7. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเหมาะสม	พุทธ	68 (18.4)	148 (40.0)	145 (41.6)	3.537^{NS}
	ศาสนาอื่น	4 (8.0)	21 (42.0)	25 (50.0)	
8. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่นที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเหมาะสม	พุทธ	62 (16.8)	155 (41.9)	153 (41.3)	0.081^{NS}
	ศาสนาอื่น	8 (16.0)	22 (44.0)	20 (40.0)	
9. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรการเตรียมดิน (เช่น จอบ คราด)อย่างเพียงพอ	พุทธ	212 (57.3)	127 (34.3)	31 (8.4)	0.420^{NS}
	ศาสนาอื่น	31 (62.0)	15 (30.0)	4 (8.0)	
10. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านการเตรียมดิน (เช่น จอบ คราด) อย่างเหมาะสม	พุทธ	206 (55.7)	129 (34.9)	35 (9.4)	3.455^{NS}
	ศาสนาอื่น	21 (42.0)	22 (44.0)	7 (14.0)	
11. การซ่อมแซมเครื่องมือที่ชำรุด	พุทธ	120 (32.4)	188 (50.8)	62 (16.8)	4.137^{NS}
	ศาสนาอื่น	20 (40.0)	27 (54.0)	3 (6.0)	
12. มีเครื่องมืออยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้	พุทธ	154 (41.6)	182 (49.2)	34 (9.2)	0.925^{NS}
	ศาสนาอื่น	24 (48.0)	21 (42.0)	5 (10.0)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

รายการ	ศาสนา พุทธ n = 370 ศาสนาอื่น n = 50	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
13. สภาพห้องเรียน	พุทธ	132 (35.7)	214 (57.8)	24 (6.5)	0.331^{NS}
	ศาสนาอื่น	19 (38.0)	27 (54.0)	4 (8.0)	
14 สถานที่ที่ใช้ปฏิบัติงานเกษตร	พุทธ	156 (42.2)	176 (47.6)	38 (10.2)	0.366^{NS}
	ศาสนาอื่น	19 (38.0)	26 (52.0)	5 (10.0)	
15. แหล่งน้ำที่ใช้ในงานเกษตร	พุทธ	136 (36.8)	161 (43.5)	73 (19.7)	1.478^{NS}
	ศาสนาอื่น	14 (28.0)	25 (50.0)	11 (22.0)	
16. นักเรียนมีโอกาสไปการศึกษานอกสถานที่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น)	พุทธ	79 (21.4)	124 (33.5)	167 (45.1)	2.094^{NS}
	ศาสนาอื่น	7 (14.0)	21 (42.0)	22 (44.0)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

ตารางที่ 4.12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านสื่อการเรียนการสอนกับศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า ศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านการวัดและการประเมินผลกับศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	ศาสนา พุทธ n = 370 ศาสนาอื่น n = 50	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
1. ครูวัดและประเมินผลจากความสนใจและการตั้งใจเรียน	พุทธ	179 (48.4)	168 (45.4)	23 (6.2)	4.132^{NS}
	ศาสนาอื่น	21 (42.0)	22 (44.0)	7 (14.0)	
2. ครูวัดและประเมินผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมและความพึงพอใจของนักเรียน	พุทธ	140 (37.8)	192 (51.9)	38 (10.3)	1.836^{NS}
	ศาสนาอื่น	14 (28.0)	30 (60.0)	6 (12.0)	
3. ครูวัดและประเมินผลจากกระบวนการปฏิบัติงาน	พุทธ	169 (45.7)	169 (45.7)	32 (8.6)	4.873^{NS}
	ศาสนาอื่น	23 (46.0)	18 (36.0)	9 (18.0)	
4. ครูวัดและประเมินผลความรับผิดชอบต่อผลงาน	พุทธ	204 (55.1)	139 (37.6)	27 (7.3)	0.470^{NS}
	ศาสนาอื่น	25 (50.0)	21 (42.0)	4 (8.0)	
5. ครูวัดและประเมินผลการทำงานร่วมกับผู้อื่น	พุทธ	162 (43.8)	173 (46.8)	35 (9.4)	3.138^{NS}
	ศาสนาอื่น	24 (48.0)	18 (36.0)	8 (16.0)	
6. ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน	พุทธ	139 (37.6)	147 (39.7)	84 (22.7)	4.867^{NS}
	ศาสนาอื่น	13 (26.0)	28 (56.0)	9 (18.0)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

รายการ	ศาสนา พุทธ n = 370 ศาสนาอื่น n = 50	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
7. ครูวัดและประเมินผลระหว่างเรียน	พุทธ	133 (35.9)	172 (46.5)	65 (17.6)	6.637^{NS}
	ศาสนาอื่น	12 (24.0)	22 (44.0)	16 (32.0)	
8. ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบหลังเรียนจบเนื้อหา	พุทธ	158 (42.7)	148 (40.0)	64 (17.3)	4.534^{NS}
	ศาสนาอื่น	14 (28.0)	23 (46.0)	13 (26.0)	
9. ครูวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	พุทธ	158 (42.7)	175 (47.3)	37 (10.0)	2.474^{NS}
	ศาสนาอื่น	20 (40.0)	28 (56.0)	2 (4.0)	
10. ครูมีวิธีการประเมินผลหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลาย	พุทธ	130 (35.1)	181 (48.9)	59 (16.0)	6.165^{NS}
	ศาสนาอื่น	16 (32.0)	19 (38.0)	15 (30.0)	
11. ครูมีวิธีการประเมินผลโดยดูจากผลงาน	พุทธ	192 (51.9)	152 (41.1)	26 (7.0)	0.188^{NS}
	ศาสนาอื่น	25 (50.0)	22 (44.0)	3 (6.0)	
12. มีการสรุปผลการประเมินให้นักเรียนทราบเป็นระยะและเสนอแนะแก้ไขปรับปรุง	พุทธ	165 (44.6)	156 (42.2)	49 (13.2)	1.199^{NS}
	ศาสนาอื่น	20 (40.0)	25 (50.0)	5 (10.0)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านการวัดและการประเมินผลกับศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า ศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและการประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นรายการครูวัดและประเมินผลระหว่างเรียน กับรายการครูมีการประเมินผลหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลายมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านหลักสูตรและอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าไคสแควร์
	เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. เนื้อหาของเรื่องที่เรียนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	เกษตร	8 (35.2)	141 (62.1)	6 (2.7)	4.379^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	54 (28.0)	137 (713.0)	2 (1.0)	
2. เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	เกษตร	73 (32.2)	127 (55.9)	27 (11.9)	0.607^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	58 (30.0)	115 (59.6)	20 (10.4)	
3. เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	เกษตร	118 (52.0)	87 (38.3)	22 (9.7)	1.704^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	88 (45.6)	84 (43.5)	21 (10.9)	
4. เนื้อหาที่เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	เกษตร	138 (60.8)	77 (33.9)	12 (5.3)	0.624^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	110 (57.0)	72 (37.3)	11 (5.7)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าไคสแควร์
	เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
5. เนื้อหาส่งเสริมให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเกษตร	เกษตร	135 (59.5)	80 (35.2)	12 (5.3)	0.726^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	119 (61.7)	67 (34.7)	7 (3.6)	
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถ	เกษตร	43 (18.9)	155 (68.3)	29 (12.8)	1.101^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	43 (22.3)	130 (67.4)	20 (10.3)	
7. เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อน	เกษตร	63 (27.8)	117 (51.5)	47 (20.7)	1.529^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	48 (27.9)	111 (57.5)	34 (17.6)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

ตารางที่ 4.14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านหลักสูตรกับอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า อาชีพหลักของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านครูกับอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
1. แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	เกษตร	159 (70.0)	68 (30.0)	- -	5.953^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	132 (68.4)	56 (29.0)	5 (2.6)	
2. อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ	เกษตร	108 (47.6)	102 (44.9)	17 (7.5)	0.965^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	96 (49.7)	87 (45.1)	10 (5.2)	
3. ครูตั้งใจสอน เอาใจใส่นักเรียน	เกษตร	167 (73.6)	52 (22.9)	8 (3.5)	1.658^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	147 (76.2)	43 (22.3)	3 (1.6)	
4. ครูช่วยเหลือ ดูแลนักเรียน	เกษตร	133 (58.6)	86 (37.9)	8 (3.5)	0.481^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	115 (59.6)	69 (35.8)	9 (4.6)	
5. มีวิธีการสอนหลายแบบเหมาะกับวัยนักเรียน	เกษตร	115 (50.7)	88 (38.8)	24 (10.5)	0.508^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	94 (48.7)	81 (42.0)	18 (9.3)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าไคสแควร์
	เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
6. มีวิธีการสอนที่นักเรียนรู้สึกอยากเรียน	เกษตร	86 (37.9)	120 (52.9)	21 (9.2)	3.133 NS
	ไม่ใช่เกษตร	83 (43.0)	86 (44.6)	24 (12.4)	
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	เกษตร	114 (50.2)	75 (33.0)	38 (16.8)	2.536 NS
	ไม่ใช่เกษตร	106 (54.9)	65 (33.7)	22 (11.4)	
8. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม	เกษตร	121 (53.3)	89 (39.2)	17 (7.5)	0.579 NS
	ไม่ใช่เกษตร	103 (53.4)	79 (40.9)	11 (5.7)	
9. ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนได้เหมาะสม	เกษตร	113 (49.8)	94 (41.4)	20 (8.8)	2.115 NS
	ไม่ใช่เกษตร	96 (49.7)	72 (37.3)	25 (13.0)	
10. สรุปเนื้อหาก่อนจบคาบเรียนทุกครั้ง	เกษตร	75 (33.0)	98 (43.2)	54 (23.8)	1.820 NS
	ไม่ใช่เกษตร	57 (29.5)	96 (49.7)	40 (20.8)	
11. มีกิจกรรมให้นักเรียนทำหลายอย่างเพื่อให้นักเรียนสนุกกับการเรียน	เกษตร	102 (44.9)	82 (36.2)	43 (18.9)	1.843 NS
	ไม่ใช่เกษตร	92 (47.7)	74 (38.3)	27 (14.0)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าไคสแควร์
	เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
12. สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าเรียน	เกษตร	73 (32.2)	112 (49.3)	42 (18.5)	3.0507 NS
	ไม่ใช่เกษตร	79 (40.9)	84 (43.5)	30 (15.6)	
13. มีการสาธิตให้นักเรียนดูก่อนปฏิบัติจริง	เกษตร	100 (44.1)	84 (37.0)	43 (18.9)	1.704 NS
	ไม่ใช่เกษตร	94 (48.7)	71 (36.8)	28 (14.5)	
14. ให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานตรงกับเนื้อหาที่เรียน	เกษตร	94 (41.4)	118 (52.0)	45 (6.6)	2.256 NS
	ไม่ใช่เกษตร	93 (43.2)	91 (47.2)	9 (4.6)	
15. ครูมีการบันทึกผลพร้อมข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน	เกษตร	100 (44.1)	97 (42.7)	30 (13.2)	2.024 NS
	ไม่ใช่เกษตร	72 (37.3)	94 (48.7)	27 (14.0)	
16. ครูให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนปฏิบัติตนได้เหมาะสม	เกษตร	98 (43.2)	93 (41.0)	36 (15.8)	0.985 NS
	ไม่ใช่เกษตร	92 (47.7)	75 (38.9)	26 (13.4)	
17. ไม่ใช่วิธีการตำหนิหรือลงโทษเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ	เกษตร	62 (27.3)	105 (46.3)	60 (26.4)	1.676 NS
	ไม่ใช่เกษตร	62 (32.1)	78 (40.4)	53 (25.5)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
18. มีการสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่ถูกต้องและเหมาะสม	เกษตร	104 (45.8)	106 (46.7)	17 (7.5)	0.913 NS
	ไม่ใช่เกษตร	80 (41.5)	99 (51.3)	14 (7.2)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

ตารางที่ 4.15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านครูกับอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า อาชีพหลักของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านสื่อการเรียนการสอนกับอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
1. มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	เกษตร	129 (56.8)	71 (31.3)	27 (11.9)	1.526 NS
	ไม่ใช่เกษตร	104 (53.9)	58 (30.1)	31 (16.0)	
2. ครูนำสื่อของจริงมาใช้ประกอบการเรียน	เกษตร	79 (34.8)	100 (44.1)	48 (21.1)	0.194 NS
	ไม่ใช่เกษตร	69 (35.8)	81 (42.0)	43 (22.2)	
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	เกษตร	86 (37.9)	101 (44.5)	40 (17.6)	7.673 NS
	ไม่ใช่เกษตร	89 (46.1)	87 (45.1)	17 (8.8)	
4. ครูใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน	เกษตร	100 (44.1)	107 (47.1)	20 (8.8)	0.864 NS
	ไม่ใช่เกษตร	80 (41.5)	91 (47.2)	22 (11.3)	
5. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกรมีดตอนกิ่ง) อย่างเพียงพอ	เกษตร	109 (48.0)	73 (32.2)	45 (19.8)	9.582 NS
	ไม่ใช่เกษตร	64 (33.2)	82 (42.5)	47 (24.3)	
6. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกร มีดตอนกิ่ง) อย่างเหมาะสม	เกษตร	95 (41.9)	86 (37.9)	46 (20.2)	1.815 NS
	ไม่ใช่เกษตร	70 (36.3)	85 (44.0)	38 (19.7)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าไคสแควร์
	เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
7. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเพียงพอ	เกษตร	37 (16.3)	92 (40.5)	98 (43.2)	0.251 NS
	ไม่ใช่เกษตร	35 (18.1)	77 (39.9)	81 (42.0)	
8. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเหมาะสม	เกษตร	31 (13.7)	99 (43.6)	97 (42.7)	3.224 NS
	ไม่ใช่เกษตร	39 (20.2)	78 (40.4)	76 (39.4)	
9. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านการเตรียมดิน (เช่น จอบ คราด) อย่างพอ	เกษตร	144 (63.4)	70 (30.8)	13 (5.8)	7.976 NS
	ไม่ใช่เกษตร	99 (51.3)	72 (37.3)	22 (11.4)	
10. มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านการเตรียมดิน (เช่น จอบ คราด) อย่างเหมาะสม	เกษตร	133 (58.6)	71 (31.3)	23 (10.1)	4.898 NS
	ไม่ใช่เกษตร	94 (48.7)	80 (41.5)	19 (9.8)	
11. การซ่อมแซมเครื่องมือที่ชำรุด	เกษตร	80 (35.2)	117 (51.5)	30 (13.3)	2.183 NS
	ไม่ใช่เกษตร	60 (31.1)	98 (50.8)	35 (18.1)	
12 มีเครื่องมืออยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้	เกษตร	105 (46.3)	104 (45.8)	18 (7.9)	3.376 NS
	ไม่ใช่เกษตร	73 (37.8)	99 (51.3)	21 (10.9)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าไคสแควร์
	เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
13. สภาพห้องเรียน	เกษตร	90 (39.6)	126 (55.5)	11 (4.8)	4.635^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	61 (31.6)	115 (59.6)	17 (8.8)	
14. สถานที่ที่ใช้ปฏิบัติงานเกษตร	เกษตร	98 (43.2)	108 (47.6)	21 (9.2)	0.766^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	77 (39.9)	94 (48.7)	22 (11.4)	
15. แหล่งน้ำที่ใช้ในงานเกษตร	เกษตร	86 (37.9)	97 (42.7)	44 (19.4)	1.016^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	64 (33.2)	89 (46.1)	40 (20.7)	
16. นักเรียนมีโอกาสไปศึกษานอกสถานที่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น)	เกษตร	50 (22.0)	75 (33.0)	102 (45.0)	0.895^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	36 (18.7)	70 (36.3)	87 (45.0)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

ตารางที่ 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรด้านสื่อการเรียนการสอนกับอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า อาชีพหลักของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางสถิติใน ยกเว้น ในรายการมีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกรตัดกิ่ง มีดตัดกิ่ง) อย่างเพียงพอ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยยิ่งสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านการวัดและการประเมินผลกับอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ค่าไคสแควร์
1. ครูวัดและประเมินผลจากความสนใจและการตั้งใจเรียน	เกษตร	120 (52.9)	93 (41.0)	14 (6.1)	5.501 NS
	ไม่ใช่เกษตร	80 (41.5)	97 (50.3)	16 (8.2)	
2. ครูวัดและประเมินผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมและความพึงพอใจของนักเรียน	เกษตร	91 (40.1)	111 (48.9)	25 (11.0)	3.178 NS
	ไม่ใช่เกษตร	63 (32.6)	111 (57.5)	19 (9.9)	
3. ครูวัดและประเมินผลจากกระบวนการปฏิบัติงาน	เกษตร	105 (46.3)	99 (43.6)	23 (10.1)	0.193 NS
	ไม่ใช่เกษตร	87 (45.1)	88 (45.6)	18 (9.3)	
4. ครูวัดและประเมินผลความรับผิดชอบต่อผลงาน	เกษตร	127 (55.9)	84 (37.0)	16 (7.1)	0.412 NS
	ไม่ใช่เกษตร	102 (52.8)	76 (39.4)	15 (7.8)	
5. ครูวัดและประเมินผลการทำงานร่วมกับผู้อื่น	เกษตร	110 (48.5)	92 (40.5)	25 (11.0)	4.891 NS
	ไม่ใช่เกษตร	76 (39.4)	99 (51.3)	18 (9.3)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าไคสแควร์
	เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
6. ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน	เกษตร	79 (34.8)	100 (44.1)	48 (21.1)	1.160^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	73 (37.8)	75 (38.9)	45 (23.3)	
7. ครูวัดและประเมินผลระหว่างเรียน	เกษตร	76 (33.5)	106 (46.7)	45 (19.8)	0.257^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	69 (35.8)	88 (45.6)	36 (18.6)	
8. ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบหลังเรียนจบเนื้อหา	เกษตร	91 (40.1)	94 (41.4)	42 (18.5)	0.156^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	81 (42.0)	77 (39.9)	35 (18.1)	
9. ครูวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	เกษตร	95 (41.9)	112 (49.3)	20 (8.8)	0.256^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	83 (43.0)	91 (47.2)	19 (9.8)	
10. ครูมีวิธีการประเมินผลหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลาย	เกษตร	76 (33.5)	108 (47.6)	43 (18.9)	0.725^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	70 (36.3)	92 (47.7)	31 (16.0)	
11. ครูมีวิธีการประเมินผลโดยดูจากผลงาน	เกษตร	118 (52.0)	93 (41.0)	16 (7.0)	0.049^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	99 (51.3)	81 (42.0)	13 (6.7)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

รายการ	อาชีพหลักของครอบครัว	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าไคสแควร์
	เกษตร n = 227 ไม่ใช่เกษตร n = 193	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
12. มีการสรุปผลการประเมินให้นักเรียนทราบเป็นระยะและเสนอแนะและแก้ไขปรุง	เกษตร	98 (43.2)	102 (44.9)	27 (11.9)	0.830^{NS}
	ไม่ใช่เกษตร	87 (45.1)	79 (40.9)	27 (14.0)	

NS = ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

* = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p \leq 0.01$)

ตารางที่ 4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ด้านการวัดและการประเมินผลกับอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า อาชีพหลักของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและการประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง เป็นการวิจัยแบบสำรวจซึ่งกำหนดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนงานเกษตร ในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ในการปรับปรุงพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนงานเกษตร เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ และเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ขั้นสูงต่อไป

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาสถานสภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

5.1.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

5.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรกับเพศ ศาสนา อาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

5.2 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

1. ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง จำนวน 8,148 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 299 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากประชากรที่เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Multistage Random Sampling) โดยใช้สัดส่วนตามตารางเลขสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน

3. ตัวแปร ในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรต้น คือ เพศ ศาสนา และอาชีพหลักของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตร ครู สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

5.3 วิธีดำเนินงานวิจัย

การดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

5.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง จำนวน 8,148 คน จากโรงเรียนจำนวน 299 โรงเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. 2544 : 1)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง จำนวน 420 คน จากโรงเรียนจำนวน 30 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan

5.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของนักเรียนประถมศึกษา จำนวน 4 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ และแบบเติมข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร เกี่ยวกับ ด้านหลักสูตร ด้านครู ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล แบบสอบถามส่วนนี้ เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มี 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย

5.3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จัดทำแบบสอบถามฉบับร่างตามที่ได้ศึกษาและตามขอบเขตของการวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบให้คำแนะนำ จากนั้นนำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอผู้เชี่ยวชาญ (ดังแสดงในภาคผนวก ก.) ให้ช่วยตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงและไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทุกโรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 420 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบ 420 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100.00

5.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตอนที่ 1 เรื่องสถานภาพทั่วไปของนักเรียน วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2. ตอนที่ 2 เรื่องความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร

2.1 ศึกษาความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ

2.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรกับเพศ ศาสนา และอาชีพหลักของครอบครัวนักเรียน วิเคราะห์โดยหาค่า Chi-square ผลการวิเคราะห์ นำเสนอผลโดยตารางและแปลผลโดยการบรรยาย

5.4 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครู ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล

5.4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง เป็นเพศหญิงร้อยละ 58.6 เป็นเพศชายร้อยละ 41.4 นักเรียนมีอายุเฉลี่ย 11.9 ปี โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีอายุ 12 ปี (ร้อยละ 72.9) รองลงมา อายุ 11 ปี (ร้อยละ 19.2) และอายุ 13 ปี น้อยที่สุด (ร้อยละ 7.6) นักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ88.1) ส่วนที่เหลือนับถือศาสนาอิสลาม (ร้อยละ11.7) และศาสนาคริสต์ (ร้อยละ 0.2) และพบว่านักเรียนมีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพหลักทางด้านเกษตรกรรมมากที่สุด (ร้อยละ 46.2) รองลงมา คือ อาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ24.5)อาชีพค้าขาย (ร้อยละ18.3) และอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 7.4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4.2 ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ในด้านต่าง ๆ ทั้งสี่ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครู ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล สรุปได้ ดังนี้

ด้านหลักสูตร พบว่า ระดับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรโดยเฉลี่ยจัดอยู่ในระดับมาก 2 รายการ คือ เนื้อหาส่งเสริมให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของงานเกษตร และเนื้อหาที่เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ที่เหลือนอกจากนั้นเป็นความพึงพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่ เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เนื้อหาของเรื่องมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถ และเนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อน

ด้านครู พบว่า ระดับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 รายการ คือ ครูตั้งใจสอนเอาใจใส่นักเรียน แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และครูช่วยเหลือดูแลนักเรียน และอยู่ในระดับปานกลาง 15 รายการ คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม อารมณ์ดียิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ มีวิธีการสอนหลายแบบเหมาะกับวัยนักเรียน ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนได้เหมาะสม ให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานตรงกับเนื้อหาที่เรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ครูมีการบันทึกผลพร้อมข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขทุกครั้งที่ปฏิบัติงาน ครูให้คำชมเชยทุกครั้งเมื่อปฏิบัติตนได้เหมาะสม มีวิธีการสอนที่นักเรียนรู้สึกอยากเรียน มีกิจกรรมให้นักเรียนทำหลายอย่างเพื่อให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียน มีการสาธิตให้นักเรียนดูก่อนปฏิบัติจริง ครูมีการบันทึกผลพร้อมข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าเรียน สรุปเนื้อหาก่อนจบคาบเรียนทุกครั้ง และไม่ใช้วิธีการตำหนิหรือลงโทษเมื่อไม่เข้าใจ

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ระดับความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด คือ มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านการเตรียมดิน (จอบ คราด) อย่างเพียงพอ มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านการเตรียมดิน(จอบ คราด) อย่างเหมาะสม มีการใช้หนังสือประกอบการเรียน เครื่องมืออยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ ครูใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน สถานที่ที่ใช้ปฏิบัติงานเกษตร นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน สภาพห้องเรียน มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกรตัดกิ่ง มีดตอนกิ่ง)อย่างเหมาะสม มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกรตัดกิ่ง มีดตอนกิ่ง)อย่างเพียงพอ การซ่อมแซมเครื่องมือที่ชำรุด แหล่งน้ำที่ใช้ในงานเกษตร ครูนำสื่อของจริงมาใช้ประกอบการเรียน มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเหมาะสม นักเรียนมีโอกาสไปทัศนศึกษานอกสถานที่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) และมีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการวัดและการประเมินผล พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการที่ครูวัดและประเมินผลความรับผิดชอบต่อผลงาน ครูมีวิธีการประเมินผลโดยดูจากผลงาน ครูวัดและประเมินผลจากความสนใจและความตั้งใจเรียน จากกระบวนการปฏิบัติงาน และครูวัดและประเมินผลการทำงานร่วมกับผู้อื่น ครูวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ครูวัดและประเมินผลจากการเข้าร่วมกิจกรรม มีการสรุปผลให้นักเรียนทราบเป็นระยะและเสนอแนะแก้ไขปรับปรุง ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบหลังเรียนจบเนื้อหา ครูมีวิธีการประเมินหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบระหว่างเรียน และครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน

5.4.3 ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรกับเพศ ศาสนา และอาชีพหลักของครอบครัวนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง สรุปได้ดังนี้

5.4.3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรด้านหลักสูตร ด้านครู ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผลกับเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายการ

5.4.3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรด้านหลักสูตร ด้านครู ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล กับศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า ด้านหลักสูตร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใน 2 รายการ คือ เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถ และเนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อน และด้านการวัดและการประเมินผล มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 รายการ คือ ครูวัดและประเมินผลระหว่างเรียน และครูมีการประเมินผลหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลาย

5.4.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรด้านหลักสูตร ด้านครู ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล กับอาชีพหลักของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า อาชีพหลักของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญอย่างยิ่งทางสถิติ 1 รายการ คือ มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกรตัดกิ่ง มีดตอนกิ่ง) อย่างเพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 การอภิปรายผล

5.5.1 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรในภาพรวม

จากการศึกษาความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า โดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ว่าจะเป็นด้านหลักสูตร ครู สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และมีบางรายการที่นักเรียนมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (เช่น รายการเนื้อหาส่งเสริมให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของงานเกษตร เนื้อหาที่เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ครูตั้งใจสอนเอาใจใส่นักเรียน แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย และช่วยเหลือดูแลนักเรียน) และไม่มีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยเลย แสดงให้เห็นว่าในการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรังได้ผลดีพอสมควร แต่เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนักเรียนโดยเฉลี่ยทั้งหมดมีความพึงพอใจในระดับมากแค่ 5 รายการ จากทั้งหมด 53 รายการ คิดเป็น ร้อยละ 9.43 ของรายการความพึงพอใจทั้งหมดเท่านั้น อย่างไรก็ดี โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางก็จริง แต่ค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง ถ้าหากว่าได้มีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนงานเกษตร ก็จะทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเพิ่มขึ้นก็เป็นได้ ดังนั้น ถ้าหากมีการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรให้ได้ถึงระดับความพึงพอใจมาก ให้มากกว่านี้ เพื่อที่จะทำให้คุณภาพการเรียนการสอนงานเกษตรได้สูงยิ่งขึ้นก็จะเป็นการดี ทั้งในด้านสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง โรงเรียน ครู และตัวนักเรียนเอง ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา เช่น บุญรักษ์ รมทอง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า สิ่งที่ต้องการจะพัฒนาในการเรียนการสอนวิชาเกษตร มีดังนี้ ด้านหลักสูตร ต้องการที่จะให้เน้นวิชาที่ตรงตามความต้องการของชุมชน และนักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องการให้มีการเน้นด้านการปฏิบัติ การศึกษาดูงาน รวมทั้งการสอนเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ด้านสื่อการเรียนการสอน ต้องการให้มีเครื่องมืออุปกรณ์ทันสมัย สถานฝึกงานที่เหมาะสม ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีการดูแลรักษาเป็นอย่างดี ด้านการวัดและการประเมินผล ต้องการให้มีการพัฒนามาตรการด้านการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ มีการทดสอบก่อนและหลังเรียน รวมทั้งแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลให้ผู้ปกครองทราบ และ ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรในระดับประถมศึกษา เช่น นาวี มีบรรจง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้สอนงานเกษตรเกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ พบว่า ด้านหลักสูตรและเนื้อหา ควรปรับปรุงในเรื่องความทันสมัยของเนื้อหามากที่สุด ด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอนและกิจกรรม ควรปรับปรุงในเรื่องการได้รับการส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับการเกษตร และการเชิญวิทยากรที่มีความรู้มาบรรยายให้ผู้เรียนฟัง ด้านสื่อ/อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ควรปรับปรุงในเรื่องความเพียงพอของพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด ด้านการวัดและการประเมินผล ควรปรับปรุงในเรื่องเกณฑ์การประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของผู้เรียนก่อนทำการสอน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำข้อค้นพบมาใช้ในการอภิปรายผล ดังนี้

5.5.2 ด้านหลักสูตร

นักเรียนมีความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ในรายการเนื้อหาส่งเสริมให้นักเรียนเห็นประโยชน์คุณค่าของงานเกษตร เพราะว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ แต่นักเรียนมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางในรายการที่เกี่ยวกับความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ความชัดเจน ความยากง่ายของเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสิ่งที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ามีการจัดการเรียนการสอนจากความต้องการของครูโดยอิงหลักสูตร แต่ไม่ได้ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรจัดเนื้อหาที่นักเรียนต้องการให้มากที่สุด

เมื่อศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรด้านหลักสูตรกับศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ในรายการเนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถ และรายการเนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อน พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเนื้อหาทั้งสองรายการนี้มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ นักเรียนที่นับถือศาสนาอื่นส่วนใหญ่จะมีบ้านอยู่แถบชายทะเล ครอบครัวประกอบอาชีพหลักทางการเกษตร คือ ทำการประมงเป็นหลัก ดังนั้น ความรู้และประสบการณ์ทางการเกษตรที่นักเรียนได้รับก็จะเป็นความรู้และประสบการณ์ทางด้านการประมงเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อมาเรียนงานเกษตรในโรงเรียนซึ่งมักจะเป็นการสอนทางด้านพืช และสัตว์ทั่วไป ไม่ได้สอนให้เรียนรู้เกี่ยวกับการประมงจึงทำให้นักเรียนเห็นว่าเป็นเนื้อหาที่ยากและไม่สอดคล้องกับความรู้เดิมที่มีอยู่ ซึ่งปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2530 : 21) กล่าวว่า การรับรู้เกิดจากส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ ความรู้หรือประสบการณ์เดิม ซึ่งได้แก่ ความคิด ความรู้ และการกระทำที่เคยทำในอดีต และ บุญชม ศรีสะอาด (2537 : 36) กล่าวว่า ในการเลือกเนื้อหาวิชาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ต้องการต้องเลือกเนื้อหาที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ คือ การที่จะสอนสิ่งใดให้กับนักเรียนจะต้องคำนึงถึงว่าสิ่งนั้น นักเรียนจะเรียนรู้ได้ ผู้สอนจึงจำต้องปรับเนื้อหาให้เข้ากับความสามารถของนักเรียน กล่าวคือ ต้องจัดเนื้อหาในรูปที่เหมาะสมกับนักเรียนซึ่งมีความแตกต่างกัน และยังต้องทำให้สิ่งที่จะเรียนเชื่อมโยงกับสิ่งที่นักเรียนเรียนไปแล้ว ซึ่งแต่ละคนมีความแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องใช้หลายวิธีที่ทำให้เนื้อหานั้นอยู่ในรูปที่ผู้เรียนจะเรียนได้สำเร็จ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5.3 ด้านครู

นักเรียนมีความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ เช่น รายการไม่ใช้วิธีการตำหนิหรือลงโทษเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ ครูให้คำชมเชยทุกครั้งเมื่อปฏิบัติตนได้เหมาะสม ครูควรให้คำชมเชยนักเรียนบ้าง เมื่อนักเรียนปฏิบัติตนได้ถูกต้อง และเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจเมื่อครูซักถามหรือให้แสดงความคิดเห็นก็ควรจะตำหนิบ้าง เพราะงานเกษตรเป็นเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อน ผู้ที่ไม่เข้าใจย่อมเกิดจากความไม่ตั้งใจเรียนอย่างแท้จริง ซึ่ง Robert E. Silverman (อ้างโดย จำรอง เงินดี 2537 : 178 – 179) กล่าวว่า การลงโทษที่เบาบาง เช่น การตำหนิ การวิจารณ์ การบึ้งตึง นั้น เป็นสัญญาณของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาอย่างชัดเจน การลงโทษที่เบาบางนี้นับได้ว่าถูกใช้ในการหยุดการตอบสนองบางส่วน และเป็นการเปิดโอกาสให้ใหม่อย่างอะลุ้มอล่วย และสอดคล้องกับ Murray (อ้างโดย โสภา ชูพิกุลชัย 2521 : 58) คือ ความต้องการของมนุษย์มี 28 ชนิด ชนิดหนึ่งก็คือ Avoidance of blame ซึ่งหมายถึง ความต้องการที่จะพ้นจากการถูกตำหนิติเตียนหรือลงโทษ และSuperiority ซึ่งหมายถึง ความต้องการสำเร็จและเป็นที่ยอมรับ รายการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าเรียน ซึ่ง ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา (2527 : 131) กล่าวว่า การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมหรือการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนรักโรงเรียน ไม่อยากขาดเรียน ซึ่งทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ด้วยดี เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนมากที่สุด รายการมีกิจกรรมให้นักเรียนทำหลายอย่างเพื่อให้นักเรียนสนุกกับการเรียน ครูผู้สอนควรจะมีกิจกรรมให้นักเรียนทำหลายอย่าง เพื่อที่ให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ซึ่ง ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ (2529 : 6 – 7) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นต้องเริ่มต้นจากการพิจารณาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการสอน ผู้สอนต้องพิจารณากิจกรรมให้แก่ผู้เรียนควรจะพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรู้ประสบการณ์ได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดแรงงาน เวลา ค่าใช้จ่าย

5.5.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน

ในการเรียนการสอนงานเกษตรนั้น นักเรียนเห็นว่าควรจะมีสื่อการเรียนการสอนให้มากกว่านี้ เพื่อที่จะก่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์แก่ตัวนักเรียนเองให้มากที่สุด ซึ่งจะเห็นได้จากนักเรียนมีความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรด้านสื่อการเรียนการสอนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางในทุกรายการ อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดเครื่องมือและขาดการดูแลซ่อมแซมอุปกรณ์ทางด้านการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเครื่องมือเกษตรที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) ซึ่งมีไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับงาน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าเนื้อหางานเกษตรที่นักเรียนเรียนส่วนใหญ่เป็นด้านพืช เครื่องมือการเกษตรด้านพืชจึงมีอย่างเพียงพอและเหมาะสมมากกว่าด้านสัตว์ ถ้าหากมีสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอและเหมาะสมมากกว่านี้ อาจเป็นผลให้นักเรียน เรียนรู้ เกิดทักษะ และประสบการณ์จริงได้มากขึ้น เนื่องจากมีความพึงพอใจเพิ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขึ้น ซึ่งในเรื่องสื่อการเรียนการสอนงานเกษตรมีไม่เพียงพอนี้ พบว่ามีทุกระดับของการศึกษาเกษตร ตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้อง อัมพล สุขศร (2542 : 96) , ประภาพรรณ จตุรศรีวิไล (2529 : 212) , บุญรักษ์ รมทอง (2543 : บทคัดย่อ)และ สมศักดิ์ เจริญวัย (2530 : บทคัดย่อ) นอกจากนี้นักเรียนก็มีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลางในรายการนักเรียนมีโอกาสไปศึกษานอกสถานที่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าครูผู้สอนไม่สามารถพาไปได้เนื่องจากภาระหน้าที่ของครูเกษตรมีมากทั้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การสอนโดยตรง และภาระหน้าที่อื่น เช่น การปรับปรุงสถานที่ภายในโรงเรียน ทั้ง ๆ ที่ ชาญชัย อินทรประวัติ (2523 : 40) กล่าวว่า การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่เป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี

เมื่อศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรด้านอาชีพหลักกับสื่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ในรายการมีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกร มีดตอนกิ่ง) อย่างเพียงพอ ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ นักเรียนที่ครอบครัวประกอบอาชีพหลักทางการเกษตรมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่ครอบครัวไม่ได้ประกอบอาชีพหลักทางการเกษตร ซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนมีประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน จึงทำให้มีความพึงพอใจไม่เหมือนกัน

5.5.5 ด้านการวัดและการประเมินผล

นักเรียนมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางในด้านการวัดและการประเมินผลทุกรายการ ไม่ว่าจะเป็นการวัดและการประเมินผลในทางทฤษฎีหรือปฏิบัติ ทั้ง ๆ ที่การวัดและประเมินผลทางปฏิบัติเป็นธรรมชาติของวิชาการงานและจุดประสงค์วิชาการงาน (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 87) ที่ต้องการเน้นกระบวนการทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณธรรมในการทำงานและสามารถพึ่งตนเองได้ ให้ค้นพบความถนัดและความสนใจของตนเอง จะเห็นได้ว่าไม่สอดคล้องกับผลการวิจัย คือ นักเรียนไม่มีความพึงพอใจในด้านการวัดและการประเมินผลในระดับมากเลย อาจเป็นเพราะว่าในการวัดและประเมินผลงานเกษตรจะไม่ค่อยเน้นหนักในทางทฤษฎีแต่จะวัดและประเมินผลจากผลงานมากกว่า และในการทำผลงานนั้นต้องทำงานที่เหนื่อย ร้อน จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ เจษฎา พันธาพา (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ปัญหาในด้านการวัดและการประเมินผลในการเรียนการสอนงานเกษตร คือ ครูให้ความสำคัญด้านผลงานมากกว่ากระบวนการ และนักเรียนมีความพึงพอใจในรายการที่ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบก่อนเรียนน้อยที่สุด ทั้ง ๆ ที่ สุมน อมรวิวัฒน์ และ สมพงษ์ จิตระดับ (2531 : 1) กล่าวว่า การประเมินผลก่อนเรียนเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญต่อผู้สอนในการพิจารณาเรื่องของการจัดเนื้อหา สาระ ประสบการณ์ กิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และอื่น ๆ ให้ตรงกับพื้นฐานระดับความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจของผู้เรียนที่มีความรู้ทางการศึกษามาบ้างแล้ว และพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน กับรายการครูมีการประเมินผลหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลาย ของนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอื่น นักเรียนที่นับถือศาสนาอื่นมีความพึงพอใจน้อยเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจเป็นผลมาจากเนื้อหาที่เรียนในด้านที่เนื้อหาที่เรียนไม่สอดคล้องกับความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ เมื่อมีการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน นักเรียนอาจจะทำไม่ได้จึงมีความพึงพอใจน้อย ดังกล่าว

5.6 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

5.6.1 ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

5.6.1.1 จัดการนิเทศ และเน้นให้ทางโรงเรียนจัดเนื้อหา การเรียนการสอนงานเกษตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ตรงตามความต้องการของนักเรียน

5.6.1.2 จัดให้มีสื่อการเรียนการสอนงานเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

5.6.1.3 ให้มีการวัดและการประเมินผลที่ตรงตามการเรียนการสอนงานเกษตรที่จัดขึ้น ทั้งในช่วงก่อนเรียนและระหว่างเรียน

5.6.2 ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

ผู้บริหารของโรงเรียนควรให้ความสำคัญของงานเกษตร โดยการ

5.6.2.1 มีการสนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอน

5.6.2.2 ครูผู้สอนทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมงานเกษตรด้วย

5.6.2.3 มีการวัดและการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

5.6.3 ข้อเสนอแนะต่อครูผู้สอนงานเกษตร ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ครูผู้สอนงานเกษตรควรสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าเรียน สรุปเนื้อหาก่อนจบคาบเรียนทุกครั้ง ตำหนิบ้างเมื่อนักเรียนไม่สนใจเรียน และครูควรนำสื่อของจริงมาใช้ประกอบการเรียนการสอนด้วย

5.6.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2534. **หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

กมล สุดประเสริฐ. 2521. **หลักและวิธีวัดผลการศึกษา : สำหรับนักศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้สอนและโรงเรียนทุกประเภท.** กรุงเทพ ฯ : วัฒนาพานิช.

กาญจนา คุณารักษ์. 2527. **หลักสูตรและการพัฒนา.** นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. ม.ป.ท.

ไกรนุช ศิริพูล. 2531. **ความเป็นครู.** กรุงเทพฯ :นิยมวิทยา.

คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. 2535. **ความเป็นครู.** กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา. 2527. **หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ.** นครราชสีมา : อักษรการพิมพ์.

จันทร์ ชุ่มเมืองปัก. 2529. **จรรยาบรรณสำหรับครูไทย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

จารึก นนทวาสี. 2524. "เกณฑ์การตัดสินครูประถมศึกษาดีเด่น" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจษฎา พันธาพา. 2543. "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเกษตรในโรงเรียนประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เจือ แก้วทอง. 2541. "ความต้องการพัฒนาความสามารถทางการสอนวิชาเกษตรของครูผู้สอนวิชาเกษตร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา." วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

จำนง พรายแย้มแข. 2536. **เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

จำรอง เงินดี. 2537. **จิตวิทยาทั่วไป.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.

ฉวีวรรณ เรืองชาญ. 2540. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครูเกษตรในรายวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษาเกษตร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2540." ปัญหาพิเศษครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2514. **การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ชาญชัย อินทรประวัติ. 2523. **วิธีสอนทั่วไปและการสอนแบบจุลภาค.** พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

ถนอม ทาทอง. 2543. "การศึกษาอิทธิพลด้านเพศ และศาสนาต่อความสนใจงานเกษตรของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตลาดกระบัง" วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ทวีป อภิสิทธิ์. 2529. **ยุทธศาสตร์การสอน.** กรุงเทพฯ : เจริญวิทยาการพิมพ์.

ทิพย์วรรณ์ สนะพันธุ์. 2525. "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 9" วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทิศนา แขมณี. 2543. **นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์. 2529. **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.

นาวี มีบรรจง. 2543. "ความคิดเห็นของครูผู้สอนงานเกษตรเกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้". วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

น้อย อัฐธรรมรัตน์. 2525. "การเปรียบเทียบระหว่างคุณสมบัติของครูที่โรงเรียนประถมศึกษาต้องการกับคุณสมบัติของครูประจำการวุฒิปริญญาตรี" วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. 2535. **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

————————. 2537. **การพัฒนาการสอน.** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญมี แท่นแก้ว. 2530. **จริยศาสตร์.**กรุงเทพฯ : ภาควิชาปรัชญาและศาสนา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.

บุญรักษ์ รมทอง. 2543. "ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาเกษตร ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง". วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บำรุง กลัดเจริญ และ ฉวีวรรณ กินาวงศ์. 2527. **วิธีสอนทั่วไป**. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2530. **จิตวิทยาการศึกษา**. โครงการตำราคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

_____. 2535. **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.

ประคอง กรรณสูต. 2535. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บรรณกิจเทรดดิ้ง.

ประภาพรรณ จตุรศรีวิไล. 2529. "ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเปิดวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพสาขาเกษตรกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประสิทธิ์ ทรงประโคน. 2540. "ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนพลับพลาชัยพิทยาคม ต.จันดุม อ.พลับพลาชัย จ.บุรีรัมย์" ปัญหาพิเศษครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เปลื้อง ณ นคร. 2516. **พจนา-สารานุกรมไทย**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ผกา สัตยธรรม. 2524. **เทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้ว.

พรรณี ช.เจนจิต. 2538. **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ : คอมแพคต์พริ้นติ้งจำกัด.

พระมหาอดิศร (ถิรสิโล). 2540. **คุณธรรมสำหรับครู**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ภิญโญ สาธร. 2526. **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : องค์การค้าคุรุสภา.

มัสลิน แก้วสุวรรณ. 2537. "การสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรของนักเรียนโรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร" ปัญหาพิเศษครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

มยุรี เศวตนัย. 2540. "คุณลักษณะของครูที่ดีตามแนวคิดของนักเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร". วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2533. **วิธีวิจัยการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด. ภาพพิมพ์

ราชบัณฑิตยสถาน. 2525. **พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2525.** กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

รุ่ง แก้วแดง. 2540. **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รมณีย์ อาภาภิรม. 2531. **วิธีสอนวิชาเกษตร.** กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วราภรณ์ รัชตะวรรณ. 2541. **การบริหารงานบุคคล.** กรุงเทพฯ : เอมพันธ์.

วิชัย วงศ์ใหญ่ 2523. **พัฒนาหลักสูตรและการสอน – มิติใหม่.** พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : ธเนศวรการพิมพ์.

วิเชียร ชัยโย. 2530. "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร ศึกษาจากนักเรียนโรงเรียนกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี " ปัญหาพิเศษครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วีรชัย เจริญกิติศัพท์. 2538. "ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเมืองปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์" ปัญหาพิเศษครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วีระศักดิ์ นาลินธมากร. 2527. "ทรรศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนอาชีพเกษตรกรรม ที่มีต่อการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในจังหวัดปราจีนบุรี" วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สงัด อุทรานันท์. 2529. **การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ.** พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมศักดิ์ เจริญวัย. 2530. "สภาพการจัดการสอนวิชาปฏิบัติงานเกษตร ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ในวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคกลาง" วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุพิน บุญชูวงศ์. 2530. **หลักการสอน.** พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสวงสุทธิการพิมพ์.

สุภาวดี หวังปาน. 2540. "ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร" ปัญหาพิเศษครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุเทพ ไชยมงคล. 2543. "ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการของหน่วยงานในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 10" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุภาภรณ์ กิตติประเสริฐ. 2537 "ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของครูสอนวิชาชีพพาณิชยกรรม โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุมน อมรวิวัฒน์. 2534. **เอกสารประกอบการประชุมวิทยาการสำหรับวิชาชีพครู**. กรุงเทพฯ . (อัดสำเนา)

สุมน อมรวิวัฒน์ และ สมพงษ์ จิตระดับ. 2531. สาระและกิจกรรมการสอน วิชาหลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โสภา ชูพิกุลชัย. 2521. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 – 2544).** กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์.

_____. 2542. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2539. **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ.2537**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. 2544. **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2544** สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. 2544. **ข้อมูลจำนวนนักเรียนและห้องเรียน ปีการศึกษา 2544.** สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง.

ไสว เลี่ยมแก้ว. 2527. **จิตวิทยาในห้องเรียน : การสอน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.

อัญชลี แจ่มเจริญ และสุกัญญา ธารีวรรณ. 2523. **หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : เฉลิมชัยการพิมพ์.

อัมพล สุขศร. 2543. "ปัญหาบางประการที่มีผลต่อการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12." วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2537. **หลักการสอน**. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.

Braker, Clifton. 1982 The VO-AG. Shop as a Laboratory. **The Agricultural Education Magazine.** 54 (12) : 5 – 6.

Wanger E.W. and Other.1975. **Administering Instruction Media Program.** New York : The Macmillan Co.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นายแผ้ว รุจิระนันทบุตร	ผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
2. นายชลอ จันทรกุล	หัวหน้างานวิจัยสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
3. นายจรินทร์ รักษ์นุ้ย	ผู้ช่วยหัวหน้าการสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสิเกา จังหวัดตรัง
4. นายดุสิต ลัคนาศิโรรัตน์	ผู้ช่วยหัวหน้าการสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
5. นางสาวสุจินดา จันทวรรณ์	หัวหน้าศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
6. นายโกศิศ แก่นอิน	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดควนวิเศษ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง
7. นายบุญรักษ์ รมทอง	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดเกาะมะม่วง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือและรายชื่อโรงเรียนที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504 / 1600

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

19 เมษายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
3. รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโนัดดา ยอดระหา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร กำลังทำวิจัยเพื่อเขียนวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง " และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2544

นางปนัดดา ยอดระบำ รหัสประจำตัว 42064301 ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง (SATISFACTION IN TEACHING AND LEARNING AGRICULTURE OF GRADE SIX PUPILS IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATION IN TRANG PROVINCE)" โดยมี ดร.ดนัย ดิษยบุตร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ และ อ.สมจิตต์ กล่ำกลิ่น เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 11 เมษายน พ.ศ.2544

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัตชู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

โดย นางปนัดดา ยอดระบำ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จำนวน 4 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดเกาะมะม่วง
2. โรงเรียนวัดควนวิเศษ
3. โรงเรียนวัดศรีสุวรรณาราม
4. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 39

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกันตัง จำนวน 4 โรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านหาดยาว
2. โรงเรียนบ้านท่าส้ม
3. โรงเรียนบ้านย่านซื่อ
4. โรงเรียนบ้านโคกยาง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอห้วยยอด จำนวน 5 โรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านลำภูรา
2. โรงเรียนบ้านเขากรอบ
3. โรงเรียนห้วยยอดกลึงวิทยาคาร
4. โรงเรียนวัดห้วยนาง (วันครู 2501)
5. โรงเรียนบ้านวังสมบูรณ์

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปะเหลียน จำนวน 4 โรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านสามแยก
2. โรงเรียนบ้านท่าข้าม
3. โรงเรียนบ้านแหลมสอม
4. โรงเรียนบ้านหยงสตาร์

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสิเกา จำนวน 2 โรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านเขาไม้แก้ว
2. โรงเรียนวัดเจริญร่มเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอย่านตาขาว จำนวน 4 โรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านควนอินทนินงาม
2. โรงเรียนบ้านทุ่งค่าย
3. โรงเรียนบ้านควนยวน
4. โรงเรียนบ้านนาโตง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังวิเศษ จำนวน 2 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดเขาวิเศษ
2. โรงเรียนบ้านจิจิก

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังนาโยง จำนวน 2 โรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านช่อง
2. โรงเรียนบ้านห้วยลึก

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรัษฎา จำนวน 2 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดควนเมา
2. โรงเรียนบ้านไทรบ่วง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอย่านตาขาว จำนวน 4 โรงเรียน

โรงเรียนวัดหนองสมาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 1258

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

21 มีนาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดขุนสิทธิ์

ด้วย นางปนัดดา ยอดระบำ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง" คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์ ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 3271199,7373000 ต่อ 3692
โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม
วิทยานิพนธ์เรื่อง
ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้

2. กรุณาตอบทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัย

3.แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน จำนวน 4 หน้า

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน

1. เพศ.

(....) ชาย (....) หญิง

2. อายุ……ปี

3. นับถือศาสนา

(....) พุทธ (....) อิสลาม (....) คริสต์ (....) อื่น ๆ (โปรดระบุ)....

4. อาชีพหลักของครอบครัว

(....) รับราชการ (....) พนักงานรัฐวิสาหกิจ (....) ค้าขาย

(....) เกษตรกรรม (....) รับจ้างทั่วไป (....) ลูกจ้างภาคเอกชน

(....) อื่น ๆ (โปรดระบุ)……..

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร

คำแนะนำ ให้นักเรียนบอกถึงความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนงานเกษตร ซึ่งมีอยู่ 3 ระดับ คือมาก ปานกลาง และน้อย โดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่แสดงระดับความพึงพอใจตามความรู้สึกของนักเรียนเอง

ด้าน	การเรียนการสอนงานเกษตร	ระดับความพึงพอใจ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1. หลักสูตร	1.1 เนื้อหาของเรื่องที่เรียนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	.....	.....	.....
	1.2 เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	.....	.....	.....
	1.3 เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	.....	.....	.....
	1.4 เนื้อหาที่เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	.....	.....	.....
	1.5 เนื้อหาส่งเสริมให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเกษตร	.....	.....	.....
	1.6 เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถ	.....	.....	.....
	1.7 เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความรู้ หรือสิ่งที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อน	.....	.....	.....
2. ครู	2.1 แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	.....	.....	.....
	2.2 อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ	.....	.....	.....
	2.3 ครูตั้งใจสอน เอาใจใส่นักเรียน	.....	.....	.....
	2.4 ครูช่วยเหลือ ดูแลนักเรียน	.....	.....	.....
	2.5 มีวิธีการสอนหลายแบบ เหมาะกับวัยนักเรียน	.....	.....	.....
	2.6 มีวิธีการสอนที่นักเรียนมีความรู้สึกอยากเรียน	.....	.....	.....
	2.7 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	.....	.....	.....
	2.8 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม	.....	.....	.....
	2.9 ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนได้เหมาะสม	.....	.....	.....
	2.10 สรุปเนื้อหาก่อนจบคาบเรียนทุกครั้ง	.....	.....	.....
	2.11 มีกิจกรรมให้นักเรียนทำหลายอย่างเพื่อให้นักเรียน สนุกกับการเรียน	.....	.....	.....
	2.12 สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าเรียน	.....	.....	.....
	2.13 มีการสาธิตให้นักเรียนดูก่อนปฏิบัติจริง	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้าน	การเรียนการสอนงานเกษตร	ระดับความพึงพอใจ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
	2.14 ให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานตรงกับเนื้อหาที่เรียน	.....	.....	.....
	2.15 ครูมีการบันทึกผลพร้อมข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน	.....	.....	.....
	2.16 ครูให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนปฏิบัติตนได้เหมาะสม	.....	.....	.....
	2.17 ไม่ใช้วิธีการตำหนิหรือลงโทษเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ	.....	.....	.....
	2.18 มีการสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่ถูกต้องและเหมาะสม	.....	.....	.....
3. สื่อการเรียนการสอน	3.1 มีการใช้หนังสือประกอบการเรียน	.....	.....	.....
	3.2 ครูนำสื่อของจริงมาใช้ประกอบการเรียน	.....	.....	.....
	3.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	.....	.....	.....
	3.4 ครูใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน	.....	.....	.....
	3.5 มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกรตัดกิ่ง มีดตอนกิ่ง) อย่างเพียงพอ	.....	.....	.....
	3.6 มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านพืช (เช่น กรรไกรตัดกิ่ง มีดตอนกิ่ง) อย่างเหมาะสม	.....	.....	.....
	3.7 มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเพียงพอ	.....	.....	.....
	3.8 มีเครื่องมือสำหรับการเกษตรด้านสัตว์ (เช่น ที่ใส่อาหาร ที่ใส่น้ำ) อย่างเหมาะสม	.....	.....	.....
	3.9 มีเครื่องมือสำหรับเกษตรด้านการเตรียมดิน (เช่น จอบ คราด) อย่างเพียงพอ	.....	.....	.....
	3.10 มีเครื่องมือสำหรับเกษตรด้านการเตรียมดิน (เช่น จอบ คราด) อย่างเหมาะสม	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้าน	การเรียนการสอนงานเกษตร	ระดับความพึงพอใจ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
	3.11 การซ่อมแซมเครื่องมือที่ชำรุด	.....	.....	.....
	3.12 เครื่องมืออยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้	.....	.....	.....
	3.13 สภาพห้องเรียน	.....	.....	.....
	3.14 สภานที่ที่ใช้ปฏิบัติงานเกษตร	.....	.....	.....
	3.15 แหล่งน้ำที่ใช้ในงานเกษตร	.....	.....	.....
	3.16 นักเรียนมีโอกาสไปศึกษานอกสถานที่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น)	.....	.....	.....
4. การวัดและการประเมินผล	4.1 ครูวัดและประเมินผลจากความสนใจและการตั้งใจเรียน	.....	.....	.....
	4.2 ครูวัดและประเมินผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมและความพึงพอใจของนักเรียน	.....	.....	.....
	4.3 ครูวัดและประเมินผลจากกระบวนการปฏิบัติงาน	.....	.....	.....
	4.4 ครูวัดและประเมินผลความรับผิดชอบต่อผลงาน	.....	.....	.....
	4.5 ครูวัดและประเมินผลการทำงานร่วมกับผู้อื่น	.....	.....	.....
	4.6 ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน	.....	.....	.....
	4.7 ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบระหว่างเรียน	.....	.....	.....
	4.8 ครูวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบหลังเรียนจบเนื้อหา	.....	.....	.....
	4.9 ครูวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	.....	.....	.....
	4.10 ครูมีวิธีการประเมินผลหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลาย	.....	.....	.....
	4.11 ครูมีวิธีการประเมินผลโดยดูจากกผลงาน	.....	.....	.....
	4.12 มีการสรุปผลการประเมินให้นักเรียนทราบเป็นระยะและเสนอแนะแก้ไขปรับปรุง	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นางปนัดดา ยอดระบำ
วัน เดือน ปี เกิด	20 ธันวาคม 2512
สถานที่เกิด	อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	7 หมู่ที่ 3 ตำบลย่านซื่อ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
ตำแหน่ง	อาจารย์ 1 ระดับ 4
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2533 สำเร็จการศึกษาครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต (เทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์) จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2544 สำเร็จการศึกษาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ครุศาสตร์เกษตร) จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้